

VASTUULLISEN SIOJTTAMISEN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2021 KIRKON ELÄKERAHASTON JOHTOKUNTA

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Kirkon eläkerahaston uusi ilmastostrategia	2
3 Vastuullinen sijoittaminen eri omaisuusluokissa	3
3.1. Osakeindeksirahastot siirtyivät Pariisiin ilmastopimuksen mukaisiin vertailuindekseihin.....	3
3.2. Uutta pääomaa vihreisiin reaaliomaisuussijoituksiin	3
3.3. Infrastruktuuriin keskittyvä vaikuttavuusrahasto	4
3.4 Uusi vihreisiin joukkovelkakirjalainoihin sijoittava rahasto	4
4 Vastuullisen sijoittamisen kysely kirkon työntekijöille	4
5 Vaikuttamistoiminta 2021	5
5.1. Yhtiökokoukset	5
5.2. Vastuullisuusseulonta ja kansainväliset vaikuttamiskeskustelut	7
5.3. Teemavaikuttaminen.....	9
5.4. Sijoittaja-aloitteet ja foorumit.....	11
5.5 Muu vaikuttaminen ja yhteistyö.....	12
6 Vastuullisen sijoittamisen työryhmä	13
7 Ilmastoraportointi	14
7.1 Ilmastostrategian seuranta.....	14
7.1.1 Hiilijalanjäljen vähentäminen	14
7.1.2 Ilmastoratkaisut.....	16
7.1.3 Vaikuttaminen	17
7.2 TCFD-suositusten mukainen ilmastoraportointi	18
7.2.1 Hallintotapa	18
7.2.2 Strategia.....	19
7.2.3 Riskienhallinta.....	23
7.2.4 Mittarit ja tavoitteet.....	25

1 Johdanto

Kirkon eläkerahasto on sitoutunut vastuulliseen sijoittamiseen. Vastuullisen sijoittamisen avulla eläkerahasto varmistaa sijoituksilleen hyvän tuoton sekä sijoitusriskien tehokkaan hallinnan. Eläkerahasto ottaa kaikessa sijoitustoiminnassaan huomioon ESG-näkökohdat eli ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvät asiat.

Kirkon eläkerahaston julkaisi vuonna 2021 uuden ilmastostrategian, jossa tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2035 mennessä. Uuden strategian myötä kerätään paljon uutta tietoa, ja tämä raportointi on keskeinen osa toimintakertomusta (ml. TCFD-raportointi). Ilmastostrategiatyöskentelyn tukemiseksi, eläkerahasto liittyi vuoden aikana IIGCC-sijoittajaverkoston ja Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner -päästösitoumukseen.

Vastuullinen sijoittaminen on ollut kiinteä osa eläkerahaston sijoituspäätöksentekoa myös vuonna 2021. Uusia sijoituksia on tehty niin metsään kuin uusiutuvaan energiaan ja kestäväan infrastruktuuriin. Eläkerahaston käyttämät osakeindeksirahastot ovat ottaneet merkittävän kehitysaskeleen siirtymällä Pariisin ilmastopimuksen mukaisiin vertailuindekseihin. Korkosijoitusten puolella laajennettiin sijoituksia vihreisiin ja kestäväan kehityksen joukkovelkakirjalainoihin uudella rahastolla.

Eläkerahasto keräsi ensimmäistä kertaa tietoa Kirkon työntekijöiden tietotasosta ja toiveista vastuulliseen sijoittamiseen liittyen. Tulokset osoittivat, että luottamus Kirkon eläkerahastoon on hyvällä tasolla, ja suurin osa vastaajista koki tietävänsä mitä vastuullinen sijoittaminen on. Kysely tulosten avulla eläkerahastolla on hyvä pohja lähteä päivittämään vastuullisen sijoittamisen ohjeita vuonna 2022.

Eläkerahaston keskeinen vastuullisen sijoittamisen työkalu on vaikuttaminen, ja vuonna 2021 tämä toiminta kasvoi uusien aloitteiden ja vaikuttamishankkeiden muodossa. Osana uutta ilmastostrategiaa, eläkerahasto pyrki laajemmin seuraamaan myös varainhoitajiensa vaikuttamistoimintaa.

YK:n tukema PRI (Principles for Responsible Investment) otti käyttöön uuden raportointikehyksen vuonna 2021. Käyttöönoton tuomien teknisten haasteiden vuoksi, Kirkon eläkerahasto ja muut PRI-allekirjoittajat joutuvat odottamaan raportoinnin tuloksia kesään 2022 asti. PRI ja sen tuottama raportointi on tärkeä osa eläkerahaston vastuullista sijoitustoimintaa ja sen kehittämistä.

2 Kirkon eläkerahaston uusi ilmastostrategia

Kirkon eläkerahasto julkaisi ensimmäisen ilmastostrategiansa vuonna 2016 ja on johdonmukaisesti työskennellyt salkun hiilijalanjäljen pienentämiseksi. Eläkerahaston johtokunta hyväksyi uuden ilmastostrategian 17.6.2021. Uudessa ilmastostrategiassa tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2035 mennessä edellyttäen, että sijoitusympäristö mahdollistaa sen. Strategian välitavoitteita vuodelle 2025 ovat likvidien osake- ja korkosijoitusten hiili-intensiteetin vähentäminen 25 prosentilla, vihreiden teemasijoitusten osuuden lisääminen 10 prosenttiin sijoituksista, sekä päästöttömän lämpöenergian käyttäminen kaikissa suorissa kiinteistö-sijoituksissa.

Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi eläkerahasto on tunnistanut kolme pääasiallista ilmastomuutostyökalua: hiilijalanjäljen vähentäminen, ilmastoratkaisuihin sijoittaminen ja vaikuttaminen. Työkalut ja niiden toteutustavat vaihtelevat eri omaisuusluokkien mukaan.

Käytännössä hiilineutraali sijoitusstrategia perustuu epävarman tulevaisuuden varaan, ja siksi eläkerahasto tarkastelee asetettuja tavoitteita ja ilmastotyökaluja säännöllisin väliajoin. Ilmastodatan kattavuus ja vertailtavuus on edelleen rajallista, mikä lisää epävarmuustekijöitä ainakin lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Hallittu hiilijalanjäljen pienentäminen ja sijoitusten riittävä hajautus ovat olennainen osa eläkerahaston riskienhallintaa. Eläkerahasto raportoi vuosittain ilmastomuutosstrategian mukaisen toiminnan ja tavoitteiden edistymisestä osana vastuullisen sijoittamisen toimintakertomusta (luvussa 7).

Uuden ilmastostrategian asettamisen myötä Kirkon eläkerahasto liittyi IIGCC-sijoittajaverkoston (Institutional Investors Group on Climate Change) jäseneksi. Tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä muiden instituutionaalisten sijoittajien kanssa ilmastomuutoksen hidastamiseksi. Lisäksi eläkerahasto liittyi vuoden aikana kansainväliseen instituutiosijoittajien päästösitoumukseen (Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner Commitment), jonka tavoitteena on saada sijoitusomaisuuden nettopäästöt nolnaan viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Kirkon eläkerahaston ilmastostrategia täyttää sitoumuksen edellytykset ja eläkerahaston asettama hiilineutraaliustavoite (2035) on jopa kunnianhimoisempi. Paris Aligned Net Zero -sitoumus vahvistaa Kirkon eläkerahaston ilmastostrategian tavoitteita myös kansainvälisellä tasolla.

3 Vastuullinen sijoittaminen eri omaisuusluokissa

Kirkon eläkerahasto ottaa vastuullisuusnäkökulmat huomioon kaikissa sijoituspäätöksissään. Vuoden 2021 aikana eläkerahastolla oli useita vastuulliseen sijoittamiseen keskittyviä hankkeita niin osake-, korko- kuin vaihtoehtoisten sijoitusten puolella.

3.1. Osakeindeksirahastot siirtyivät Pariisiin ilmastositoumuksen mukaisiin vertailuindekseihin

Handelsbankenin osakeindeksirahastot siirtyivät vuoden 2021 aikana seuraamaan Pariisiin ilmastositoumuksen mukaisia vertailuindeksejä. Eläkerahaston osakeindeksisijoituksista suurin osa on Handelsbankenin ratkaisulla toteutettuja, ja sijoituksia löytyy niin Pohjois-Amerikkaan, Eurooppaan kuin kehittyville markkinoille sijoittavista strategioista. Rahastot pyrkivät alkuvaiheessa 55 prosenttia vertailuindeksiä pienempään hiilijalanjälkeen sekä hiilijalanjäljen vuosittaiseen 7 prosentin pienentämiseen. Lisäksi rahastot pyrkivät ylipainottamaan yrityksiä, jotka ovat asettaneet tieteeseen perustuvia päästötavoitteita tai joilla on selkeää näyttöä vihreästä liikevaihdosta.

3.2. Uutta pääomaa vihreisiin reaaliomaisuussijoituksiin

Kestävän kehityksen teemojen mukainen ns. vihreä sijoittaminen on yksi eläkerahaston käyttämistä vastuullisen sijoittamisen lähestymistavoista, ja keskeinen työkalu uudessa ilmastostrategiassa. Vihreässä sijoittamisessa eläkerahasto suosii sijoituksia kestävästä kehityksestä tukeviin tuotteisiin, palveluihin ja niitä tarjoaviin yrityksiin.

Vuonna 2021 eläkerahasto teki päätöksen uudesta sijoituksesta BlackRock Climate Finance Partnership -rahastoon. Rahaston strategiana on sijoittaa uusiutuvaan energiaan kehittyvillä markkinoilla, pääasiassa aurinkoenergiaan ja tuulivoimaan. Osa sijoituksista voidaan tehdä sähkön varastointi- ja jakeluratkaisuihin. Rahasto toteutetaan sekarahoitusrakenteella, jossa yhdistyy kansainvälisten kehitysrahoittajien sekä yksityisen puolen pääoma kestävästä kehityksestä tavoitteiden rahoittamiseksi.

Lisäksi eläkerahasto teki uuden metsäsijoituksen Kestävä Metsä KER Ky -rahastoon, joka sijoittaa suomalaisiin metsätiloihin. Metsien hoidossa noudatetaan hyvän metsänhoidon suosituksia ja huomioidaan kestävä

kehityksen näkökulmia. Rahaston tavoitteena on 100 prosentin sertifiointiaste kaikissa metsäsijoituksissa. Metsien hiilinieluvaiikutusta seurataan vuosittaisilla hiilensidontalaskelmilla.

3.3. Infrastruktuuriin keskittyvä vaikuttavuusrahasto

Kirkon eläkerahasto teki uuden sijoitussitoumuksen BlueOrchard Sustainable Assets -vaikuttavuusrahastoon, joka tekee velkarahoitusta keskisuurille infrastruktuurihankkeille kehittyvillä ja reunamarkkinoilla. Rahasto tavoittelee mitattavaa vaikuttavuutta sijoittamalla uusiutuvaan energiaan, kestäviin liikennetkaisuuihin, datainfrastruktuuriin sekä energiainfrastruktuuriin ja energiatehokkuuteen liittyviin hankkeisiin. Jokaiselle sijoituskohteelle määritetään joukko mitattavissa olevia seurantatavoitteita, joilla on yhteys useaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteeseen.

3.4 Uusi vihreisiin joukkovelkakirjalainoihin sijoittava rahasto

Kirkon eläkerahasto teki uuden sijoituksen LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko-rahastoon. Rahaston sijoituskohteina ovat velkakirjat, joilla odotetaan olevan positiivinen vaikutus ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi tai YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääsijoituskohteena ovat vihreät joukkovelkakirjalainat. Lisäksi rahasto täydentää sijoitussalkkua muilla kestävän kehityksen teemaan linkittyvillä velkapapereilla, sekä sijoituksilla yrityksiin, joiden katsotaan toimialansa puolesta edistävän rahaston vaikuttavuustavoitteita.

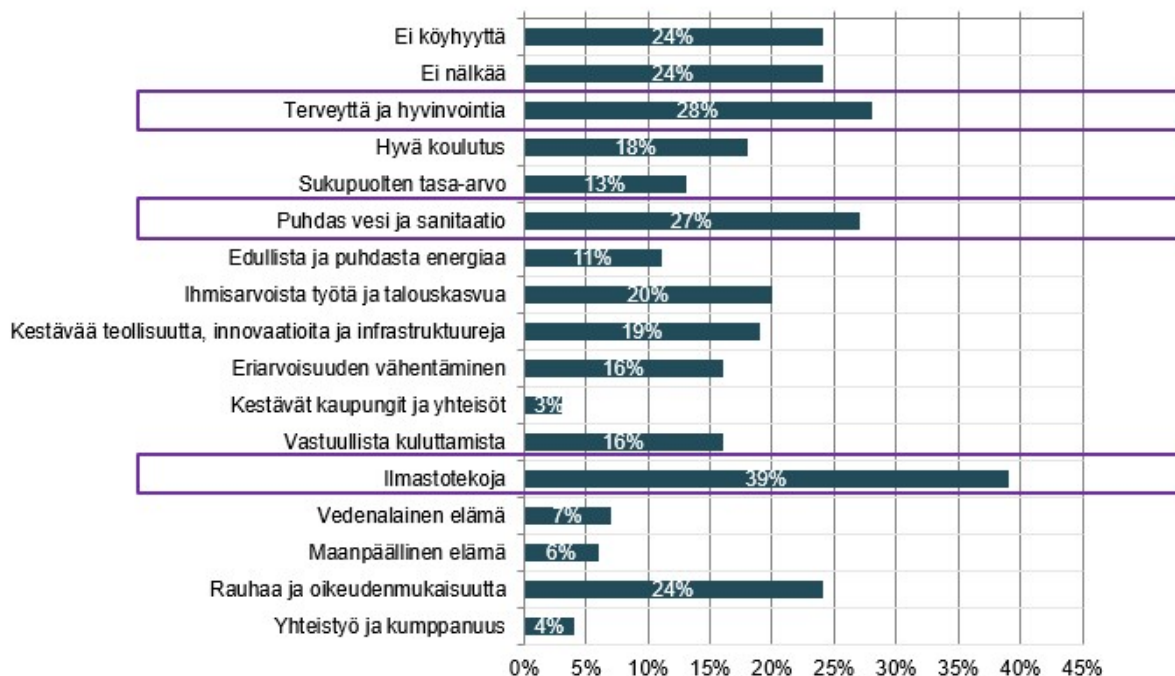
4 Vastuullisen sijoittamisen kysely kirkon työntekijöille

Kirkon eläkerahasto selvitti syksyn 2021 aikana Suomen evankelis-luterilaisen kirkon työntekijöiden tietoa ja toiveita Kirkon eläkerahaston vastuulliseen sijoitustoimintaan liittyen. Kysely toteutettiin Webropol-pohjaisen kyselyn avulla. Eläkerahaston tarkoituksena on huomioida tuloksia vastuullisen sijoittamisen kehitystyössä sekä viestinnän suunnittelussa.

Kyselyyn vastasi 847 työntekijää eli vajaat 7 prosenttia kaikista kyselyn vastaanottajista. Luottamus Kirkon eläkerahastoon on lähtökohtaisesti hyvällä tasolla (5 % vastaajista eri mieltä), ja jopa 92 % vastaajista koki tietävänsä mitä vastuullisella sijoittamisella tarkoitetaan. Enemmistö vastaajista (61 %) uskoo vastuullisen sijoittamisen vaikuttavan sijoitustuottoihin, ja on sitä mieltä, että eläkerahaston sijoitusten ei tule vaikuttaa negatiivisesti yhteiskuntaan ja ympäristöön (62 %). Kiistanalaisten yritysten kohdalla poissulkeminen ja sijoituskohteeseen vaikuttaminen koetaan yhtä tärkeiksi lähestymistavoiksi.

Kyselyssä kartoitettiin myös, mitkä kolme YK:n määrittelemistä kestävän kehityksen tavoitteista koetaan erityisen tärkeiksi huomioida sijoitustoiminnassa (kuva 1). Ilmastoteot saivat eniten ääniä (39 %). Terveys ja hyvinvointi (28 %), sekä puhdas vesi ja sanitaatio (27 %) saivat seuraavaksi eniten ääniä. Eläkerahaston näkökulmasta tulokset ovat kannustavia, koska kyseiset teemat ovat jo osa eläkerahaston sijoitustoimintaa. Tavoitteena on vuoden 2022 aikana päivittää eläkerahaston vastuullisen sijoittamisen ohjeita ja siinä yhteydessä tarkentaa strategiaa myös kestävän kehityksen teemojen ja vaikuttavuussijoittamisen osalta.

Kuva 1.

Kokonaisuudessaan vastaajat kokevat selkeästi arvopohjaiset, tiettyihin toimialoihin kohdistuvat poissulut hyvin tärkeiksi. Näitä olivat kyselyyn sisältyneet toimialat: fossiilisia polttoaineita tuottavat yritykset, tupakka, aseet, alkoholi, aikuisviihde, uhkapelaaminen ja kannabis.

Viestinnän puolella vastaajat haluavat saada enemmän tietoa erityisesti Kirkon eläkerahaston sijoituskohteista, mutta myös sijoitustuotot ja sijoitusten vaikuttavuus kiinnostavat. Kirkon eläkerahaston verkkosivusto ja kirkon työntekijöille suunnatut uutiskirjeet koetaan tärkeimmiksi viestintäkanaviksi.

5 Vaikuttamistoiminta 2021

Vaikuttamistoiminnan avulla Kirkon eläkerahasto kantaa vastuunsa omistajana ja varmistaa sijoituskohteidensa kestävä arvonekehityksen pidemmällä aikavälillä. Jotta tämä olisi mahdollista, sijoituskohteina olevien yritysten on toimittava pitkäjänteisesti ja hallittava riskit omistajien etujen mukaisesti. Eläkerahaston lähtökohtana on keskustella yritysten kanssa toimintatapojen muuttamisesta.

Eläkerahaston vaikuttamistoimintaan kuuluvat yhtiökokouksiin osallistuminen, sijoitussalkun vastuullisuusseulonta ja kansainväliset vaikuttamiskeskustelut, teemavaikuttaminen sekä sijoittaja-aloitteisiin osallistuminen.

5.1. Yhtiökokoukset

Vuonna 2021 Kirkon eläkerahasto osallistui 38 kotimaisen pörssiyrityksen yhtiökokoukseen. Suomalaisen yhtiöiden yhtiökokouksiin osallistuminen tapahtui yhdessä osakemandaattien hoidosta vastaavien varainhoitajien kanssa. Korona-pandemiasta johtuneen poikkeustilanteen vuoksi suuressa osassa

Yhtiö	Päivämäärä	Äänestys
Musti Group Oyj	21.1.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
KONE Oyj B	2.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Talenom	3.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Wärtsilä Oyj Abp	4.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Qt Group	16.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi vähemmistöosingon vaatimista vastaan äänestettiin.
Lassila & Tikanoja Oyj	18.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Stora Enso Oyj	19.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Valmet	23.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Tokmanni Group Corp	23.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Nordea Bank Abp	24.3.2021	Äänestettiin tyhjää kohdassa 13, muita kohtia kannatettiin
Orion Oyj B	25.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
TietoEVRY Oyj	25.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Metsä Board Oyj B	25.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa sekä vähemmistöosingon vaatimisessa äänestettiin tyhjää.
Terveystalo Oyj	25.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Verkkokauppa.com Oyj	25.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Gofore Oyj	26.3.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Enento Group Oyj	29.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Nokian Renkaat Oyj	30.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Konecranes Oyj A	30.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
UPM-Kymmene Oyj	30.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Detection Technology Oy	30.3.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Ponsse Oy	7.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Consti Oyj	7.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Elisa Oyj	8.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Nokia Oyj	8.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Telia Company AB	12.4.2021	Vastustettiin kohdissa 21 ja 22, muita kohtia kannatettiin
Eezy Oyj	13.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Raisio Oyj vaihto-osake	13.4.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituneuvostoon liittyvissä kysymyksissä äänestettiin tyhjää, ja osakeantivaltuutusta vastaan äänestettiin.
Sanoma Oyj	13.4.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa äänestettiin tyhjää.
Marimekko Oyj	14.4.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi hallituksen jäsenten valitsemisessa sekä vähemmistöosingon vaatimisessa äänestettiin tyhjää.
Remedy Entertainment	14.4.2021	Kaikkia muita kohtia kannatettiin, paitsi vähemmistöosingon vaatimisessa äänestettiin tyhjää.
Adapteo Oyj	19.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Kamux Corp	20.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.

Huhtamäki Oyj	22.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Metso Outotec Oyj	23.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Fortum Oyj	28.4.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Sampo Oyj A	19.5.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.
Valmet (ylimääräinen yhtiökokous)	22.9.2021	Kaikkia kohtia kannatettiin.

yhtiökokouksia käytettiin ennakkoäänestystä sekä valtakirjoja. Taulukossa 1 on listattu suomalaiset yhtiöt, joiden yhtiökokouksiin Kirkon eläkerahaston edustaja on osallistunut, sekä niissä mahdollisesti suoritetuista äänestyksistä.

Taulukko 1.

Kevään 2021 yhtiökokouksien osalta Kirkon eläkerahasto tai sen edustaja oli yhteydessä 12 yhtiöön ennen yhtiökokousta. Kysymykset ja kommentit koskivat esimerkiksi antivaltuutus- ja palkitsemiskäytäntöjä.

Kotimaisten yhtiökokouksien lisäksi Kirkon eläkerahasto osallistui ulkoisen proxy voting -palveluntarjoajan kautta 44 eurooppalaiseen yhtiökokoukseen. Yhtiökokouksissa äänestettiin yhteensä 780 esityskohdan osalta. Esityksistä 772 olivat hallituksen ja 8 osakkeenomistajien yhtiökokouksille ehdottamia. Hallitusten esitysten osalta eläkerahasto äänesti esityksen puolesta 90 prosentissa äänestyskohdista, esitystä vastaan 9 prosentissa ja neljän kohdan osalta jätettiin äänestämättä. Hallituksen ja johdon palkitsemista käsittelevissä esityksissä eläkerahasto äänesti esitystä vastaan 35 prosentissa tapauksista.

Viimeisimmässä ESG-kyselyssä Kirkon eläkerahaston osakerahastoista ja -mandaateista (ml. indeksisijoitukset) 94 % ilmoitti osallistuvansa yhtiökokouksiin tai äänestävänsä yhtiökokouksissa valtakirjalla.

5.2. Vastuullisuusseulonta ja kansainväliset vaikuttamiskeskustelut

Eläkerahasto seuloo likvidin osake- ja korkosalkkunsu kahdesti vuodessa, jotta salkun vastuullisuudesta saadaan ajantasainen kokonaiskuva. Seulonnasta vastaa yritysvastuuanalyysiin erikoistunut tutkimus- ja konsultointiyhtiö ISS ESG. Analyysipalvelun avulla eläkerahasto pystyy tunnistamaan sijoitussalkun kansainväliset sopimusrikkomustapaukset (ympäristönormit, ihmisoikeus, työoikeus ja korruptio) sekä kartoittamaan erityistä tarkkailua vaativat toimialat (fossiiliset polttoaineet, tupakka, aseet, aikuisviihde, alkoholi ja uhkapelit). Seulontatulokset ja niiden käsittely ovat pysyvä osa eläkerahaston varainhoitajatapaamisia. Tulokset käsitellään myös eläkerahaston johtokunnassa.

Seulontatulokset toimivat vaikuttamistoiminnan lähtökohtana. Eläkerahasto osallistuu ISS ESG:n välityksellä vaikuttamiskeskusteluihin vakavia normirikkomuksia tehneiden yritysten kanssa. Vaikuttamiskeskustelut yritysten kanssa tapahtuvat kirjeiden, puhelinkonferenssien tai tapaamisten välityksellä. Vaikuttamiskeskustelun suunnitteluvaiheessa ISS ESG laatii listan toimenpiteistä, joita yrityksen tulisi suorittaa toimintansa puutteiden korjaamiseksi ja uusien ongelmien välttämiseksi. Toteutuneita toimenpiteitä käytetään vaikuttamiskeskustelussa edistymisen merkinä. Yritys poistuu seurantalialta ja vaikuttamiskeskustelu päättyy, kun kaikki toimenpiteet on suoritettu. Kuva 2 havainnollistaa ISS ESG:n vaikuttamisprosessia.

Kuva 2.

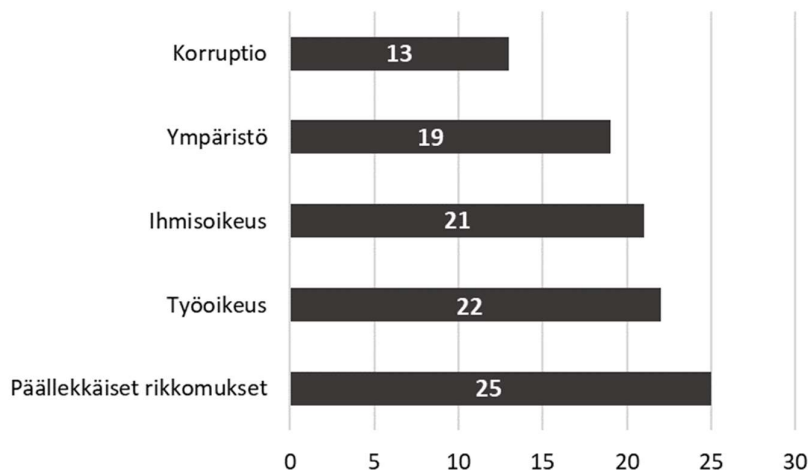

Kaikki vaikuttamistapaukset ovat erilaisia ja positiivisten tulosten saavuttaminen voi kestää vuosia. Vaikuttamisen tavoite on saada yritys luomaan kestävä toimintamallit ja hyvä hallintotapa tulevaisuutta varten ja sitä kautta luoda omistajilleen lisäarvoa.

Mikäli vaikuttamiskeskusteluilla ei pystytä muuttamaan yrityksen toimintaa, eläkerahasto voi eskaloitstrategiana harkita sijoituksesta luopumista. Sijoitusrahastoissa eläkerahasto on yksi osuudenomistaja monen muun joukossa, mutta eläkerahasto pyrkii ennakoivasti ja tapauskohtaisesti vaikuttamaan salkunhoitajan arvopaperivalintoihin.

ISS ESG:n vaikuttamispalvelun piiriin kuului vuonna 2021 yhteensä 100 yritystä. Kirkon eläkerahasto ei omista kaikkia vaikuttamispalvelun piiriin kuuluvia yrityksiä, vaan tarkoituksena on olla mukana vaikuttamassa myös potentiaalsiin sijoituskohteisiin. Kuvassa 3 on esitetty eri normirikkomusalueet ja niiden jakautuminen vaikuttamispalvelussa 2021.

Kuva 3.

Positiivisia vaikuttamistuloksia

ISS ESG aloitti vaikuttamiskeskustelun malesialaisen kumikäsinevalmistajan *Top Glove Corp*:in kanssa keväällä 2021. Yrityksen väitetään altistaneen työntekijöitään heikoille työ- ja asumisolosuhteille Malesian valmistuslaitoksilla vuodesta 2018 lähtien. Julkiset raportit paljastivat, että yrityksen tarjoamat työasuntolat ovat liian täynnä ja huonosti ilmastoituja. Lisäksi fyysisten etäisyyskäytäntöjen ja henkilökohtaisten suojavarusteiden puute lisäsivät erityisesti siirtotyöläisten riskejä COVID-19-pandemian aikana. Etätapaamisessa keväällä 2021 Top Glove jakoi paljon tietoja ja osoitti halukkuutta käsitellä siihen kohdistuvia syytöksiä. Yritys julkaisi kolmannen osapuolen suorittaman tarkistusraportin vuonna 2020. ISS ESG seuraa edelleen yhtiön suunnitelmia jatkuvista valvontamenettelyistä, ja miten työntekijöille mahdollistetaan palautteenanto.

ISS ESG käynnisti vaikuttamiskeskustelun yhdysvaltalaisen elintarvikeyhtiön *Cargill Inc*:in kanssa vuoden 2020 loppupuolella. Cargillin turkkilaisen tytäryhtiön Cargill Tarım ve Gıda Sanayi Ticaret A.Ş. väitetään osallistuvan ammattiliittojen vastaiseen toimintaan ja estävän työntekijöitä käyttämästä yhdistymisoikeuttaan ja oikeutta työehtosopimusneuvotteluihin. Vuoden 2021 aikana Cargill on vahvistanut sitoutumistaan ihmis- ja työoikeuksiin uusilla ohjeilla, ja loppuvuodesta neuvottelut ensimmäisestä työehtosopimuksesta on käynnistetty Turkin toimintojen osalta. Kirkon eläkerahastolla ei ole sijoituksia yrityksessä.

Alkuvuodesta 2021 ISS ESG otti yhteyttä sveitsiläiseen rakennusmateriaalien valmistajaan *Holcim Ltd*:hen. Holcimin intialaisten tytäryhtiöiden Ambuja Cements Limitedin ja ACC Limitedin väitetään noudattavan heikkoja terveys- ja turvallisuusstandardeja, mikä on johtanut useisiin kuolemantapauksiin Intian toiminnoissa. Holcim on avannut ISS ESG:lle konsernilaajuisen hyvinvointi- ja turvallisuusohjelmansa, ja miten se jalkautuu niin Intian operaatioihin kuin muun tuotantoketjun ja yhteistyökumppaneiden valintaan ja valvontaan. Holcimin mukaan sen uusi hyvinvointi- ja turvallisuusohjelma johti vuonna 2020 kuolemantapauksien 83 prosenttiin laskuun, ja kuolemantapauksia ei enää tapahtunut tuotantolaitoksissa.

Haastavia vaikuttamistapauksia

ISS ESG otti alkuvuodesta 2021 yhteyttä egyptiläiseen sähköyhtiöön *Elsewedy Electric Co*:hon. Yhtiö vastaa Rufijin vesivoimahankkeen rakentamisesta omistamansa yhteisyrityksen kautta. Rufijin vesivoimahanke toteutetaan Stieglerin rotkossa Rufiji-joella, Tansaniassa. Hankkeella odotetaan olevan negatiivisia vaikutuksia viereiseen Selousin riistansuojelualueeseen, joka on listattu Unescon maailmanperintökohteeksi. Keskustelu on viety yrityksen toimitusjohtajan ja hallituksen tasolle, mutta Elsewedy Electric ei ole pystynyt kertomaan uutta tietoa vesivoimahankkeen kestävästä toteutuksesta. Kirkon eläkerahastolla ei ole sijoituksia yrityksessä.

ISS ESG aloitti loppuvuodesta 2021 vaikuttamiskeskustelun brittiläisen valtion palvelutoimittajan *Serco Group Plc*:n kanssa. Yhtiöön kohdistuu väitteitä, että sen kokonaan omistaman tytäryhtiön Serco Australia Pty Limited:in henkilökunta kohtelee pidätettyjä siirtolaisia halventavasti, ja tähän käytökseen on liittynyt myös rasistista hyökkäämistä, kiusaamista ja seksuaalista häirintää. Serco on ollut avoin keskusteluun, mutta siitä huolimatta yhtiö ei ole uskottavalla tavalla onnistunut osoittamaan, että sen toiminta maahanmuuttajien pidätyskeskuksissa Australiassa olisi linjassa kansainvälisten ihmisoikeusnormien kanssa. Kirkon eläkerahastolla ei ole sijoituksia yrityksessä.

ISS ESG:n käynnisti vaikuttamiskeskustelut *Jihua Group Corp. Ltd:n*, *JinkoSolar Holding Co Ltd:n* ja *Lens Technology Co. Ltd:n* kanssa vuonna 2021. Yritykset ovat suoraan hyötynneet Kiinan valtion tukemasta pakkotyöstä, jota uiguurit ja muut muslimivähemmistöryhmät suorittavat Xinjiangin alueella. Tapausten vakavuudesta huolimatta, yritykset eivät ole reagoineet ISS ESG:n yhteydenottoihin. Eläkerahaston käyttämässä kehittyvien markkinoiden osakeindeksirahastossa löytyy pieni sijoitus (0,03 %) Lens Technology:ssä.

5.3. Teemavaikuttaminen

Kirkon eläkerahasto osallistuu ennakoivaan vaikuttamistoimintaan, jossa yrityksiin pyritään vaikuttamaan rakentavalla tavalla, tulevaisuuden vastuullisuushaasteita ja YK:n kestävä kehityksen tavoitteita edistäen. Eläkerahasto tekee tällaista ennakoivaa teemavaikuttamista yhteistyössä Sustainalyticsin kanssa. Yhteistyö perustuu kolmeen vastuullisuusteemaan ja jokaisessa teemassa on mukana muita instituutiosijoittajia ja useita kohdeyrityksiä. Vaikuttamiskeskustelujen edistymistä seurataan ennalta määritettyjen mittareiden

avulla. Yhden teemavaikuttamishankkeen kesto on noin 2–3 vuotta, jonka jälkeen teemaa voidaan jatkaa toisella lähestymistavalla, tai valitaan kokonaan uusi teema.

1. Verovastuullisuus

Verovastuullisuuden vaikuttamishanke käynnistyi vuoden 2020 alkupuolella. Vaikuttamishankkeen kohteena on 20 yritystä globaalilta lääke- ja teknologiasektorilta. Näillä maailmanlaajuisesti toimivilla yrityksillä on erityisen merkittävä riski verovastuullisuuden osalta. Vaikuttamisen tavoitteena on kannustaa yrityksiä käsittelemään veronmaksuun liittyvät toimet hyvän hallintotavan ja riskienhallinnan mukaisesti. Käytännössä tähän kuuluvat esimerkiksi yrityksen avoimuus veropolitiikkansa suhteen, maakohtainen veroraportointi sekä hallituksen aktiivinen rooli yrityksen veropolitiikan valvojana.

Vaikuttamishankkeen piirissä on pidetty yli 50 yritystapaamista. Kahden vuoden vaikuttamisen tuloksena 57 % kohdeyrityksistä, eli 12 yritystä on edistynyt verovastuullisuuden ja siihen liittyvän avoimuuden saralla. Useat yritykset ovat julkaisseet veropolitiikan ensimmäistä kertaa ja/tai ovat sisällyttäneet verovastuullisuusnäkökulmia politiikkaansa vaikuttamiskeskustelujen käynnistymisen jälkeen.

Yritysveroitus on ollut valokeilassa vuonna 2021. Maakohtainen veroraportointi on edistynyt EU:n raportointivaatimusten myötä, ja G20-ryhmä hyväksyi OECD:n valmisteleman globaalin verouudistuksen yritysten minimiverosta. Vaikuttamishankkeen heikoimmat kohdeyritykset eivät ole tehneet merkittäviä parannuksia vuoden aikana, ja seuraavat ensisijaisesti sivusta sääntelyn kehittymistä. Vuoden 2022 aikana vaikuttamishankkeessa tullaan keskittymään erityisesti verovastuullisuuden liittämiseen osaksi kohdeyritysten yritys vastuustrategioita.

Veroteemalle keskeiset YK:n kestävän kehityksen tavoitteet:

2. Ilmastonmuutos - Kestävä metsä ja rahoitus

Kestävän metsän ja rahoituksen vaikuttamishanke käynnistyi syksyllä 2021. Hanke keskittyy metsän arvoketjun ilmastovaikutuksiin. Ilmastonmuutosvaikutusten lisäksi inhimilliset tekijät, kuten maan muuntaminen maatalouskäyttöön ja heikot metsänhoitokäytännöt, ovat merkittäviä tekijöitä metsien biologisen monimuotoisuuden ja hiilinieluvaikutuksen heikentymisessä. Resurssien kysynnän kasvaessa metsiä raivataan usein hyödykkeiden, kuten karjan, soijan ja palmuöljyn kasvattamiseen ja viljelemiseen. Ilman toimenpiteitä maataloudesta voi tulla merkittävin globaalien kasvihuonekaasupäästöjen lähde vuoteen 2050 mennessä.

Vaikuttamishankkeen kohteena on 22 yritystä metsän arvoketjun eri vaiheista. Mukana on yrityksiä, jotka toimivat suoraan metsätalouden parissa, tuottavat ja ostavat maataloushyödykkeitä, sekä niitä rahoittavia yrityksiä. Vaikuttamishankkeen tavoitteena on kannustaa yrityksiä osoittamaan, että niiden ilmastonmuutoksen hallinta ja metsätalouteen liittyvät toiminnot ovat kansainvälisten tiedonantostandardien mukaisia. Tähän tulee sisällyttää tieteeseen perustuvia ilmastotavoitteita ja

käytännön toimenpiteitä kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi. Lisäksi vaikuttamishankkeen tarkoituksena on edistää luontoon liittyvien riskien integrointia kohdeyritysten raportointiin, strategiseen suunnitteluun sekä riskienhallintaan.

Kestävä metsä ja rahoitus -teemalle keskeiset YK:n kestävän kehityksen tavoitteet:

3. Vesi

Veteen liittyvä vaikuttamishanke käynnistyi vuoden 2020 alkupuolella. Vaikuttamishankkeen kohteena on 18 yritystä, joilla on yhteinen valuma-alue Brasilian Tietessä ja/tai Etelä-Afrikan Vaalissa. Tarkoituksena on paikallisen yhteistyön kautta ratkaista yhteisöjen vesihaasteita. Sijoittajilla on tässä yhteistyössä tärkeä rooli. Vaikuttamishankkeella on useita tavoitteita, kuten kiinnittää yritysten huomiota niiden paikallisiin vesiriskeihin, vastuisiin ja mahdollisuuksiin. Yritysten veteen liittyvää ymmärrystä on mahdollista lisätä ja johtoa voi kannustaa käytännön toimiin.

Tieten ja Vaalin kohdeyritykset toimivat pääosin kaivos- ja juomateollisuudessa, sekä kemian- ja metsäsektorilla. Vaikuttamishankkeessa on vuonna 2021 järjestetty 35 puhelintapaamista, ja vaihdettu yli 500 sähköpostia 18 eri kohdeyrityksen kanssa. Koko vaikuttamishankkeen osalta seurantamittareissa näkyy tasaista edistymistä. Viimeisen vuoden aikana vaikuttamisfokus on ollut kohdeyritysten raportoinnin kehittämisessä, erityisesti julkisen vesihuollon osalta.

Vesiteemalle keskeiset YK:n kestävän kehityksen tavoitteet:

5.4. Sijoittaja-aloitteet ja foorumit

PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet. Kirkon eläkerahasto on vuodesta 2008 lähtien sitoutunut PRI-periaatteisiin ja on rakentanut vastuullisen sijoittamisen toimintansa näiden periaatteiden ympärille. PRI-periaatteet tukevat eläkerahastoa vastuullisen sijoitustoiminnan toteutuksessa.

Finsif – Suomen vastuullisen sijoittamisen foorumi. Finsifin tarkoitus on edistää vastuullista sijoittamista Suomessa. Kirkon eläkerahasto on ollut mukana vaikuttamassa Finsifin toimintaan yhdistyksen perustamisesta vuodesta 2010 lähtien. Finsif tukee eläkerahaston vastuullista sijoitustyöskentelyä

keräämällä yhteen samanhenkisiä sijoittajia, joiden kanssa eläkerahasto voi vaihtaa kokemuksia ja parhaita käytäntöjä vastuulliseen sijoittamiseen liittyen.

CDP. Eläkerahasto on vuodesta 2007 lähtien tukenut CDP:n toimintaa ja sen hallinnoimia aloitteita, joita ovat CDP Water Disclosure, Forests ja Carbon Action. CDP:n kautta eläkerahasto on mukana kehittämässä yritysten ilmastonmuutostyöskentelyä ja raportointia. Vastuulliselle sijoittajalle on tärkeää saada luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa yritysten vastuullisesta toiminnasta. CDP lähettää vuosittain kyselylomakkeita tuhansille yrityksille. Eläkerahasto tukee myös CDP:n Science-Based Targets (SBT) -kampanjaa, jolla kannustetaan yrityksiä asettamaan ilmastotieteeseen perustuvia tavoitteita päästöjen vähentämiseksi. Kampanjalla pyritään kannustamaan jopa 1 700 yritystä asettamaan tieteeseen perustuvia tavoitteita.

IIGCC - Institutional Investors Group on Climate Change. Eläkerahasto liittyi vuonna 2021 IIGCC:n jäseneksi. Tavoitteena on tehdä yhteistyötä muiden instituutionaalisten sijoittajien kanssa ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. IIGCC:n tarkoitus on ohjata pääomia siirtymässä kohti vähähiilistä tulevaisuutta. Aloitteessa pyritään lisäksi varmistamaan ilmastonmuutoksen aiheuttamien vaikutusten asianmukaisen hallinnoinnin tekemällä yhteistyötä yritysten, viranomaisten ja sijoittajien kanssa.

Paris Aligned Investment Initiative Net Zero Asset Owner Commitment. Eläkerahasto liittyi vuonna 2021 tähän kansainväliseen instituutiosijoittajien päästösitoumukseen, jonka tavoitteena on saada sijoitusomaisuuden nettopäästöt nolnaan viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Paris Aligned Net Zero -sitoumuksessa mukanaolo velvoittaa osallistujia toimimaan ja vaikuttamaan päätöksentekijöihin aktiivisesti ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Osallistujia sitoo myös hiilineutraaliustavoitteiden asettaminen ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen omassa operatiivisessa toiminnassaan. Tavoitteiden ja toimintatapojen julkaisu ja raportointi ovat osa työskentelyä.

Climate Action 100+. Joulukuussa 2017 käynnistynyt sijoittajavetoinen aloite, jonka tavoitteena on vaikuttaa maailman sataan eniten kasvihuonekaasuja tuottavaan yhtiöön. Päämääränä on hillitä yhtiöiden päästöjä sekä vahvistaa yhtiöiden ilmatoriskeihin liittyvää taloudellista raportointia ja hallintoa. Aloitteen toimintakausi on viisi vuotta ja sen taustalla on Pariisin ilmastopimuksen asettamat tavoitteet. Aloite on useiden kansainvälisten järjestöjen yhdessä koordinoima.

Tobacco-Free Finance Pledge. Eläkerahasto allekirjoitti aloitteen elokuussa 2019. Tobacco-Free Finance Pledge pyrkii nostamaan esiin sijoitusalan edelläkävijöitä ja rohkaisemaan muita seuraamaan parhaita käytäntöjä sekä jakamaan tietoa rahoitusalan tärkeydestä osana tupakkavapaata maailmaa. Aloitteen tavoitteet ovat myös linkitettävissä suoraan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin 3 (Terveyttä ja hyvinvointia) ja 17 (Yhteistyö ja kumppanuus).

Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) on G20-maiden Financial Stability Boardin asettama asiantuntijatyöryhmä, joka on laatinut ilmastonmuutosraportointiin liittyvät vapaaehtoiset suositukset yrityksille ja sijoittajille. Suositukset kattavat ilmastonmuutokseen liittyviä asioita hallinnon, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta. Eläkerahasto otti käyttöön TCFD-suositusten mukaisen raportoinnin vuonna 2020, jolloin ensimmäinen raportti julkaistiin vuoden 2019 tilanteesta. Tavoitteena on myös kannustaa eläkerahaston varainhoitajia sekä yrityksiä kehittämään ilmastonraportointiaan TCFD-suosituksien mukaiseksi.

5.5 Muu vaikuttaminen ja yhteistyö

Kirkon eläkerahasto osallistui vuoden 2021 aikana kahteen kannanottokirjeeseen ja yhteen vaikuttamishankkeeseen yhdessä muiden instituutiosijoittajien kanssa.

- *Global Investor Statement in Support of an Effective, Fair and Global Response to COVID-19.* Eläkerahasto osallistui Access to Medicine -järjestön koordinoimaan kannanottokirjeeseen. Kirjeen tarkoituksena oli kannustaa valtioita ja lääkeyhtiöitä tehokkaampiin ja oikeudenmukaisempiin COVID-19 ratkaisuihin: rokotteita ja testejä pitää tuottaa enemmän, ja niitä pitää jakaa myös kehittyville markkinoille. Kirje lähetettiin G7:n, G20:n ja Access to COVID-19 Tools Acceleratorin (WHO:n lanseeraama yhteistyö) päätöksentekijöille.
- *Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis.* Eläkerahasto osallistui sijoittajien yhteiseen kannanottokirjeeseen, jossa kehoitetaan valtioiden hallituksia nostamaan kunnianhimon tasoa ja nopeuttamaan toimia ilmastokriisin torjumiseksi. Päättäjien on luotava toimintapuitteet, jotka tukevat investointeja vähähiilisiin kohteisiin, mahdollistavat investoinnit sopeutumistoiimiin ja toteuttavat oikeudenmukaisen siirtymän työntekijöille ja yhteisöille, joilla on edessään suurimmat haasteet. Päättäjien tulisi myös varmistaa, että sijoittajat ottavat päätöksenteossaan täysin huomioon ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit ja mahdollisuudet.
- *Vung Ang 2 vaikuttamishanke.* Eläkerahasto osallistui Nordean lokakuussa 2020 käynnistämään vaikuttamishankkeeseen, jonka tarkoituksena oli kannustaa pääsijoittajina toimivia yrityksiä vetäytymään Vung Ang 2 kivihiiivoimalan rakennusprojektista Vietnamissa. Vung Ang 2 on laajennusprojekti Hà Tínhin maakunnassa sijaitsevalle Vung Ang hiilivoimalaitokselle. Nykyinen hiilivoimalaitos on aiheuttanut paikalliselle yhteiskunnalle haitallisia terveys- ja ympäristövahinkoja.

Vaikuttamishankkeeseen osallistui yhteensä 25 instituutiosijoittajaa, jotka yhdessä lähettivät kirjeen kivihiiivoimalan rakennusprojektiin osallistuville yrityksille. Lisäksi Nordea järjesti useita tapaamisia yritysten kanssa. Vaikuttamisen seurauksena useat yritykset ovat ryhtyneet toimiin, jotta kivihiiiteollisuuden rahoitus vähenee ja loppuu kokonaan vuoteen 2040 mennessä. Tämä oli merkittävä saavutus vaikuttamishankkeen osalta, vaikka Vung Ang 2 hiilivoimalaitoksen laajennusta ei saatu pysäytettyä.

6 Vastuullisen sijoittamisen työryhmä

Vastuullisen sijoittamisen työryhmä on asiantuntijaelin, joka neuvoo Kirkon eläkerahaston johtokuntaa vastuullista sijoittamista ja yritysten vastuullisuutta koskevista kysymyksistä. Työryhmä kokoontui kolme kertaa vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2021 kokoukset käsittivät pääosin Kirkon eläkerahaston ilmastostrategian päivitykseen liittyviä asioita. Tähän kuului erityisesti ilmastoanalyysin tulosten käsittely ja niiden hyödyntäminen vaikuttamistoiminnassa, sekä keskustelua fossiilisten polttoaineiden poissulkukriteereistä ja siihen liittyvistä kehittämistarpeista.

Työryhmän jäsenet ovat:

- Kirkon eläkerahaston johtaja Juha Tuohimäki (puheenjohtaja)
- Toimitusjohtaja Pasi Strömberg, Eläkekassa Verso
- Johtaja, ESG, Markus Lindqvist, Aktia Varainhoito
- Toimitusjohtaja Jukka-Pekka Kärkkäinen, FCA Investments
- Senior portfolio manager Kaisa Ojainmaa, Varma
- Sijoitusjohtaja Sami Tuhkanen, Sitra

- Yhteiskunnan ja kestävän kehityksen asiantuntija, rovasti Ilkka Sipiläinen, Kirkkohallitus
- Viestintäasiantuntija Tuija Helenelund, Kirkon viestintä
- Sijoitusjohtaja Ira van der Pals, KER
- Salkunhoitaja ja vastuullisen sijoittamisen päällikkö Magdalena Lönnroth (koordinaattori), KER
- Salkunhoitaja ja vastuullisen sijoittamisen asiantuntija Joonas Huttunen (asiantuntijajäsen), KER

7 Ilmastoraportointi

Kirkon eläkerahaston ilmastoraportointi koostuu ilmastostrategiassa määritettyjen seurantamittareiden raportoinnista sekä erillisestä TCFD-suositukseen perustuvasta ilmastoraportointiosiosta. Ilmastoraportointi perustuu eläkerahaston keräämiin tietoihin ja ulkopuolisen palveluntarjoajan tekemään ilmastoanalyysiin.

7.1 Ilmastostrategian seuranta

Ilmastostrategian tavoitteena on hiilineutraali sijoitussalkku vuoteen 2035 mennessä edellyttäen, että sijoitusympäristö mahdollistaa sen. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi eläkerahasto on määrittänyt kolme pääasiallista ilmastonmuutostyökalua: hiilijalanjäljen vähentäminen, ilmastoratkaisuihin sijoittaminen ja vaikuttaminen. Taulukoissa 2–4 on tiivistetty eläkerahaston ilmastonmuutostyökalujen seurantamittarit ja niihin liittyvät tulokset vuoden 2021 osalta.

7.1.1 Hiilijalanjäljen vähentäminen

Taulukossa 2 listattuja hiiliriskin seurantamittareita käsitellään syvällisemmin osana TCFD-raportointiosiota (luku 7.2). Yleisesti voidaan todeta, että useat seurantamittarit ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan vuoden 2021 aikana. Eläkerahaston ilmastostrategiassa yhtenä välitavoitteena vuodelle 2025 on likvidien osake- ja yritysainasijoitusten hiili-intensiteetin vähentäminen 25 prosentilla vuoden 2020 lähtötasoilta. Vuoden 2021 aikana painotettu hiili-intensiteetti on laskenut 6,4 prosenttia. Kappaleen 7.2.4. taulukossa 8 on raportoitu eläkerahaston sijoitussalkun suhteellisia päästölukuja, sekä verrattu niitä edellisen vuoden lukuihin. Toinen välitavoite vuoteen 2025 mennessä on päästöttömän lämpöenergian käyttäminen kaikissa suorissa kiinteistösijoituksissa. Tämä tavoite on toteutunut kahdessa kiinteistössä vuoden 2021 aikana (50 % suorista kiinteistösijoituksista).

Eläkerahasto suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia varainhoitajia. Kaikki likvidien osake- ja korkosijoitusten varainhoitajat, yhtä lukuun ottamatta, ovat määrittäneet omat ilmastoperiaatteensa. Reaaliomaisuussijoitusten (kiinteistöt, infrastruktuuri ja metsä) ja epälikvidien korkosijoitusten puolella varainhoitajista noin 75 % on myös tehnyt vastaavat määritykset. Kaikki likvidit osake- ja korkovarainhoitajat noudattavat TCFD-ilmastoraportointisuosituksia, ja vastaava luku reaaliomaisuus- ja epälikvidien korkosijoitusten puolella on yli 50 %.

Eläkerahasto suosii myös hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuneita varainhoitajia. Vuoden 2021 aikana ennätysmäärä varainhoitajia on tehnyt julkisia hiilineutraalius- eli Net Zero-sitoumuksia. Kaikki likvidien osake- ja korkosijoitusten varainhoitajat, paitsi yksi, ovat tehneet tällaisen sitoumuksen. Vastaava luku reaaliomaisuus- ja epälikvideissä korkosijoituksissa on noin puolet. Suurin osa varainhoitajista on ottanut vuoden 2050 hiilineutraalisuuden tavoitevuodeksi, mutta osalla on vuosi 2040 tai vielä kunnianhimoisempi tavoitevuosi. Moni hiilineutraaliustavoitteen tehnyt varainhoitaja ei ole vielä asettanut toiminnalleen välitavoitteita. Välitavoitteiden määrittäminen on tärkeä osa uskottavaa ja määrätietoista ilmastotyöskentelyä.

Eläkerahaston täyden valtakirjan osakemandaattisalkut (suorat sijoitukset suomalaisiin ja eurooppalaisiin pörssiyhtiöihin) käyttävät eläkerahaston ilmastostrategiassa määritellyjä fossiilisia poissulkukriteerejä. Osakemandaattisijoitusten osuus koko eläkerahaston sijoitussalkusta oli 13,6 % 31.12.2021.

Fossiilisiin polttoaineisiin liittyvät poissulkukriteerit ovat laajassa käytössä eläkerahaston käyttämissä rahastoissa (yli 70–80 % omaisuusluokasta riippuen). Poissulkukriteerit käsittävät vähintään kivihiilen, mutta pääosa rahastoista huomioi laajemmin myös muut fossiiliset polttoaineet. Kaikilla rahastoilla on käytössä omat liikevaihtorajat poissulkujen määrittelyssä, ja osa rahastoista hyödyntää myös vaikuttamista yritysten kannustamiseksi vähähiiliseen siirtymään.

Taulukko 2.

Työkalu 1: Hiilijalanjäljen vähentäminen

TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Salkun hiiliriskin seuranta	KER tekee vuosittaisen ilmastoanalyysin, skenaarioanalyysin ja vastuullisuusseulonnan likvidistä osake- ja yrityslainasalkusta.	Hiiliriskiin liittyviä mittareita on käsitelty kattavasti TCFD-osiossa (luku 7.2): -Hiili-intensiteetti -Fossiilisten polttoaineiden osuus yritysten liikevaihdosta -Yritysten ilmastostrategian arviointi -Epätavanomaisiin fossiilisiin polttoaineisiin liittyvä liiketoiminta -Carbon Risk Rating -mittari -Akuutit ja krooniset fyysiset riskit -Yhteiskuntapalvelusektorin uusiutuva ja fossiilinen kapasiteetti sähkön tuotannossa -Energiatoimialan ja kaivosteollisuuden fossiilisten omistusten/varantojen määrä -Ympäristöön liittyvät normirikkomukset
Varainhoitajavalinta ja seuranta	KER suosii ilmastonmuutosperiaatteita noudattavia ja niistä läpinäkyvästi raportoivia varainhoitajia. KER suosii hiilineutraaliustavoitteeseen sitoutuneita varainhoitajia.	Ilmastoperiaatteita määrittäneiden varainhoitajien osuus: 92 % likvidit osakesijoitukset 100 % likvidit korkosijoitukset 74 % reaaliomaisuussijoitukset 77 % epälikvidit korkosijoitukset TCFD-suosituksia noudattavien varainhoitajien osuus: 100 % likvidit osakesijoitukset 100 % likvidit korkosijoitukset 58 % reaaliomaisuussijoitukset 53 % epälikvidit korkosijoitukset Julkisen hiilineutraaliussitoumuksen tehneiden varainhoitajien osuus: 92 % likvidit osakesijoitukset 100 % likvidit korkosijoitukset 58 % reaaliomaisuussijoitukset 40 % epälikvidit korkosijoitukset

Poissulkevat kriteerit	KER poissulkee fossiilisia polttoaineita suorissa sijoituksissa.	Poissulkevien strategioiden mukaan sijoitetun varallisuuden osuus: 100 % täyden valtakirjan osakemandaattisalkut
	KER seuraa varainhoitajien ja rahastojen fossiilisia poissulkukriteerejä.	Fossiilisten sijoitusten poissulkeminen rahastoissa: 83 % likvidit osakesijoitukset 71 % likvidit korkosijoitukset 83 % epälikvidit korkosijoitukset

*Likvidit osakesijoitukset 43,6 %, likvidit korkosijoitukset 25,4 %, reaaliomaisuussijoitukset 17,0 %, epälikvidit korkosijoitukset 6,3 %, epälikvidit osakesijoitukset 5,3 % ja absoluuttisen tuoton sijoitukset 2,3 % koko sijoitussalkusta 31.12.2021.

**Epälikvidit osakesijoitukset otetaan mukaan seurantaan vuonna 2022.

7.1.2 Ilmastoratkaisut

Kirkon eläkerahaston tavoitteena on lisätä vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa. Ilmastostrategiassa on asetettu välitavoitteeksi, että vihreiden teemasijoitusten osuus olisi 10 prosenttia koko sijoitusvarallisuudesta vuoteen 2025 mennessä. Mahdollisia teemoja ovat esimerkiksi uusiutuva energia, vihreät joukkovelkakirjalainat, metsä ja muut ratkaisut, jotka tukevat siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan. Teemarahastojen luokittelun tukena käytetään muun muassa SFDR-tiedonantoasetusta, jonka mukaisesti artikla 9:n mukaisilla rahastoilla on suora myönteinen vaikutus ympäristöön ja yhteiskuntaan.

Vihreiden teemasijoitusten osuus koko eläkerahaston sijoitussalkusta oli 6,5 % vuoden 2021 lopussa. Vastaava luku edelliseltä vuodelta oli 4,4 %. Eniten vihreitä teemasijoituksia löytyy reaaliomaisuussijoitusten puolelta, jossa korostuvat uusiutuvan energian infrastruktuurirahastot ja metsäsijoitukset.

EU:n asetus kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla (SFDR, Sustainable Finance Disclosure Regulation) astui voimaan keväällä 2021. Eläkerahasto kartoitti rahastojensa SFDR-luokitusta, jossa artiklan 8 ja 9 mukaiset rahastot luokitellaan ”vihreiksi”: artiklan 8 rahastot huomioivat vastuullisuusnäkökulmia laajasti, ja artiklan 9 rahastot tavoittelevat tämän lisäksi kestävään kehitykseen liittyviä tuloksia. Artikla 9 mukaisia strategioita on likvideistä osakesijoituksista 22 %, likvideistä korkosijoituksista 7 % ja reaaliomaisuus- ja epälikvideistä korkosijoituksista 13 %.

Taulukko 3.

Työkalu 2: Ilmastoratkaisut		
TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Teemasijoitukset	KER lisää vihreiden teemasijoitusten osuutta eri omaisuusluokissa.	Teemasijoitusten osuus koko sijoitusvarallisuudesta ja eri omaisuusluokista: <u>6,5 % koko sijoitussalkku</u> 3,4 % likvidit osakesijoitukset 8,2 % likvidit korkosijoitukset 15,3 % reaaliomaisuussijoitukset 2,8 % epälikvidit osakesijoitukset 2,1 % epälikvidit korkosijoitukset
Vihreät ratkaisut osana yritysten liikevaihtoa	KER seuraa likvidien osake- ja yritysainasijoitusten vihreän liikevaihto-osuuden kehitystä.	EU:n vihreän taksonomian mukaisten sijoitusten osuus ja mahdolliset muut vihreän liikevaihdon mittarit: Tulossa 2022-2023

7.1.3 Vaikuttaminen

Kirkon eläkerahaston lähtökohtana on vaikuttaa niin yrityksiin, varainhoitajiin kuin päätöksentekijöihin globaalien ilmastomuutostavoitteiden edistämiseksi.

Eläkerahasto kannustaa salkkuyrityksiä laatimaan ilmastomuutosstrategiota, -raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi. Vuonna 2021 eläkerahasto osallistui yhteistyössä Suomi-osakemandaattien varainhoitajien kanssa neljään yritystapaamiseen, joissa ilmastomuutokseen liittyvät tavoitteet olivat keskeinen teema. ISS ESG:n suorittaman ilmastoanalyysin mukaan 49 % (41 % vuonna 2020) yrityksistä likvidissä osake- ja yrityslainasalkussa ovat määrittäneet riittävän ilmastostrategian ja siihen liittyvät tavoitteet linjassa kansainvälisten ilmastositoumusten kanssa.

Eläkerahasto kannustaa varainhoitajiaan huomioimaan ilmastoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn. Vuonna 2021 eläkerahasto antoi 14 varainhoitajalle kirjallisen palautteen ESG-kyselyn ja sen erillisen ilmasto-osion vastauksista. Lisäksi kahdelta varainhoitajalta pyydettiin selvitys rahastojen ympäristönormirikkomustapausten johdosta. Likvidit osake- ja korkorahastot raportoivat yhteensä yli 260 ilmastoon liittyvästä yrityskeskustelusta vuoden 2021 aikana.

Eläkerahasto selvitti myös varainhoitajiensa (likvidit osake- ja korkosijoitukset, reaaliomaisuussijoitukset) aktiivisuutta muussa ilmastovaikuttamisessa. Melkein kaikki varainhoitajat ovat aktiivisia ainakin eri ilmastoaloitteisiin osallistumisen kautta. Suuremmat toimijat, joilla on enemmän resursseja, ottavat usein aktiivisemman roolin aloitteissa, sen työryhmissä ja konsultointipyyntöissä. Lisäksi vaikuttamista tehdään tietojen ja osaamisen jakamisella eri verkostoissa ja omien sidosryhmien parissa.

Eläkerahasto osallistuu myös vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa. Eläkerahasto on mukana useissa ilmastomuutokseen liittyvissä aloitteissa kuten IIGCC, Paris Aligned Investment Initiative ja CDP. Lisäksi eläkerahasto osallistuu vuosittain useisiin vaikuttamishankkeisiin ja kannanottokirjeisiin. Nämä aloitteet ja vaikuttamistoimet kuvataan tarkemmin luvussa 5.

Taulukko 4.

Työkalu 3: Vaikuttaminen		
TOIMENPITEET	TOTEUTUSTAVAT	SEURANTA JA MITTARIT
Yritykset	KER kannustaa salkkuyrityksiä laatimaan ilmastomuutosstrategiota, raportointia ja asettamaan tavoitteita hiiliriskin vähentämiseksi.	<p>Yritysten kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset:</p> <p>4 tapaamista yhteistyössä Suomi-osakemandaattien varainhoitajien kanssa.</p> <p>Yritysten osuus, joilla riittävä ilmastostrategia: 49 % (41 % vuonna 2020)</p>

Varainhoitajat	KER kannustaa varainhoitajia huomioimaan ilmatoriskiä sijoituksissaan ja omalta osaltaan vaikuttamaan yritysten ilmastotyöskentelyyn.	Varainhoitajien kanssa käytyjen ilmastokeskustelujen määrä ja tulokset: 14 varainhoitajalle annettu kirjallista palautetta ESG-kyselyn ja erillisen ilmasto-osion vastauksista. 2 varainhoitajalta pyydetty selvitys rahastojen ympäristönormirikkomustapausten johdosta. Varainhoitajien ilmastokeskustelut yritysten kanssa, määrä ja tulokset: 262 raportoitua keskustelua likvidien osake- ja korkosijoitusten puolella.
Muu vaikuttaminen ja yhteistyö	KER osallistuu vaikuttamiseen ja ilmastoyhteistyöhön viranomaisten, päätöksentekijöiden, järjestöjen, yritysten ja muiden sijoittajien kanssa.	Vaikuttamistoimenpiteiden määrä ja tulokset: <u>Jatkuvat</u> IIGCC-jäsenyys Paris Aligned Investment Initiative -sitoutuminen CDP-tukija <u>Rajattu toimintaperiodi</u> Climate Action 100+ -tukija SBT-kampanjan tukija Global Investor Statement to Governments on the Climate Crisis -kannanottokirje Vung Ang 2 -vaikuttamishanke Kestävä metsä ja rahoitus -vaikuttamishanke

7.2 TCFD-suositusten mukainen ilmastoraportointi

Kirkon eläkerahasto on sitoutunut noudattamaan TCFD:n ilmastoraportointisuosituksia. *Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD)* on G20-maiden Financial Stability Boardin asettama asiantuntijatyöryhmä, joka on laatinut ilmastonmuutosraportointiin liittyvät vapaaehtoiset suositukset yrityksille ja sijoittajille. Nämä suositukset kattavat ilmastonmuutokseen liittyviä asioita hallinnon, strategian, riskienhallinnan sekä mittareiden ja tavoitteiden näkökulmasta. Tässä osiossa eläkerahasto raportoi ilmastonmuutostyöskentelystään TCFD:n suositusten mukaisesti.

Ympäristöön liittyvät asiat ovat olleet oleellinen osa Kirkon eläkerahaston sijoitustoimintaa rahaston alusta alkaen. Vuonna 2019 käyttöönotetun uuden TCFD-raportointimallin myötä eläkerahasto haluaa kehittää toimintaansa ja prosessejaan. Kehitystyö on välttämätöntä, koska ilmastonmuutoksen raportointiin liittyvät työkalut kehittyvät jatkuvasti. Vuonna 2021 päivitetty ilmastostrategia tuo yhä konkreettisemmin esille eläkerahaston ilmastonmuutostyöskentelyyn liittyvät prosessit, toimintatavat ja tavoitteet.

7.2.1 Hallintotapa

Ilmastonmuutosasioita valmistellaan ja toteutetaan samojen periaatteiden mukaisesti kuin muita vastuullisuuden liittyviä asioita:

Eläkerahaston johtokunta hyväksyy vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian, sijoitussuunnitelman, riskienhallintasuunnitelman ja toimintakertomukset. Johtokunnan kokouksissa käsitellään ilmastonmuutokseen liittyviä asioita säännöllisesti, muun muassa puolivuositaisen seulonnan, ESG-kyselyjen läpikäynnin sekä toimintakertomuksen hyväksymisen yhteydessä. Johtokunta käy lisäksi tarvittaessa läpi

muita ympäristöön liittyviä asioita, kuten teemavaikuttamishankkeita. Johtokunnan tehtävissä on erikseen määritelty vastuullisuusasiat, joilla on selkeä strateginen merkitys Kirkon eläkerahaston toiminnassa.

Vastuullisen sijoittamisen työryhmä neuvoo eläkerahaston johtokuntaa vastuullista sijoittamista ja yritysten vastuullisuutta koskevissa kysymyksissä. Työryhmä valmistelee vastuullisen sijoittamisen ohjeet, ilmastostrategian ja tekee suosituksia johtokunnalle vastuulliseen sijoittamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tämän lisäksi työryhmän kokouksissa voidaan käsitellä muita ajankohtaisia ilmastoon liittyviä asioita. Työryhmä koostuu eläkerahaston johtokunnan puheenjohtajasta, Kirkon eläkerahaston johtajasta, sijoitusjohtajasta sekä alan asiantuntijoista.

Eläkerahaston johtaja hyväksyy osallistumiset kansainvälisiin sijoittaja-aloitteisiin ja päätökset tuodaan johtokunnalle tiedoksi.

Eläkerahaston sijoitusyksikkö vastaa sijoitustoiminnasta ja raportoinnista eri omaisuusluokissa. Eläkerahaston sijoitusyksikkö seuraa ilmastoon liittyviä asioita osana sijoitustoimintaa sekä varainhoitajilta että ulkoisilta palveluntarjoajilta saamansa datan perusteella. Tuloksia seurataan vuosittain ilmastostrategian tavoitteiden mukaisesti vastuullisen sijoittamisen toimintakertomuksessa. Sijoitusyksikössä työskentelee myös vastuullisen sijoittamisen päällikkö ja vastuullisen sijoittamisen asiantuntija, jotka koordinoivat vastuullisen sijoittamisen kehitystyötä kaikkien omaisuusluokkien osalta.

7.2.2 Strategia

Riskit ja mahdollisuudet

Ilmaston lämpeneminen ihmisen toiminnan seurauksena on yksi suurimmista maailmanlaajuisista kriiseistä. Ilmastonmuutos luo riskejä ja mahdollisuuksia sijoitustoimintaan kaikissa omaisuusluokissa. Ilmastonmuutos on huomioitu Kirkon eläkerahaston pitkän aikavälin sijoitusstrategiassa toimintaympäristöön vaikuttavana tekijänä. Lisäksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ilmastostrategia sekä hiilineutraali kirkko 2030 -ohjelma ohjaavat Kirkon eläkerahaston toimintaa. Eläkerahasto on asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi hiilineutraalin sijoitussalkun vuoteen 2035 mennessä. Hiilijalanjäljen vähentämiseksi eläkerahasto on tunnistanut ilmastonmuutosstrategiassaan joukon ilmastonmuutostyökaluja, joiden käyttö vaihtelee eri omaisuusluokkien mukaan. Eläkerahaston pitkä sijoitushorisontti tekee eri omaisuusluokkiin liittyvien riskien ja mahdollisuuksien huomioimisesta erittäin tärkeää, jotta strateginen tavoite täyttyisi.

Ilmastonmuutoksesta eläkerahastolle aiheutuvat riskit voidaan jakaa fyysisiin riskeihin sekä siirtymäriskeihin. *Fyysisillä riskeillä* tarkoitetaan suoraan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä, kuten kuivuutta tai äärimmäisiä sääilmiöitä. Fyysiset riskit voivat olla joko kroonisia, kuten kuivuus ja nouseva merenpinta, tai akuutteja, kuten esimerkiksi myrskyt. Kirkon eläkerahastolle oleellisia fyysisiä riskejä lyhyellä aikavälillä ovat esimerkiksi yritysten omaisuuden tai kiinteistöihin kohdistuvat sääilmiöt, jotka saattavat alentaa omaisuuden arvoa. Tämän lisäksi esimerkiksi vakuutusyhtiöomistusten riskit kasvavat äärimmäisten sääilmiöiden yleistyessä. Pidemmällä aikavälillä oleelliset riskit liittyvät yrityksen toimialaan, sijaintiin tai toimintaan alueella, jolla esiintyy kroonisia fyysisiä riskejä. Esimerkiksi kuivuuden takia yrityksen toimintaedellytykset voivat heikentyä tai merenpinnan nousun seurauksena kiinteistöomaisuus voi menettää arvonsa.

ISS ESG:n kanssa tehdyssä ilmastoanalyysissä arvioitiin Kirkon eläkerahaston likvidien osake- ja yrityslainasijoitusten fyysisiä riskejä yritysten sijainnin ja liiketoiminnan perusteella¹. Eläkerahaston

---

¹ Analyysi on tehty 31.10.2021 tilanteesta.

sijoitusten fyysiset riskit ovat analyysin perusteella hieman vertailuindeksiä pienemmät sekä todennäköisessä että huonoimmassa skenaariossa². ISS ESG:n analyysin perusteella yritysten fyysisten riskien hallinnoimisessa on vielä huomattavasti parannettavaa, ja ainoastaan kahdella prosentilla yrityksistä on fyysisten riskien hallinnointi kestäväällä tasolla. Fyysisten riskien hallinnoinnissa ei ole myöskään tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Sektoritasolla suurin osa fyysisistä riskeistä tulee informaatioteknologia-, kulutustavara- sekä teollisuustuotteet ja palvelut-sektoreilta. On positiivista huomata, että korkean riskin sektoreilla (perusteellisuus, energia, kiinteistöt) eläkerahaston omistamilla yrityksillä on analyysin perusteella vertailuindeksiä pienemmät fyysiset riskit. Yksittäisten sääilmiöiden tasolla eläkerahaston riskiprofiili on hieman vertailuindeksiä korkeampi kaikissa kategorioissa (trooppiset syklonit, jokitulvat, tulipalot, kuumuus, kuivuus). Eläkerahaston tulee jatkossa kiinnittää huomiota ja pyrkiä kohdistamaan vaikuttamistoimintaansa erityisesti sektoreihin sekä yrityksiin, joihin kohdistuu suuri fyysinen riski. Lisäksi keskusteluihin varainhoitajien kanssa tulee nostaa kysymys fyysisten riskien huomioimisesta sijoitusprosessissa.

Siirtymäriskeillä puolestaan tarkoitetaan vähähiilisempään tulevaisuuteen siirtymisestä johtuvia riskejä, ja ne kohdistuvat usein korkeiden hiilidioksidipäästöjen aloihin, kuten fossiilisiin polttoaineisiin, energiantuotantoon, auto- ja kuljetusalaan sekä sementti- ja terästeollisuuteen. Erityisesti poliittiset päätökset ilmastoasioissa ja uusi lainsäädäntö saattavat haastaa vanhoja liiketoimintamalleja. Esimerkiksi PRI on todennut "Inevitable Policy Response" -projektinsa yhteydessä, että mitä myöhemmin poliittisia muutoksia tehdään, sitä suuremmat niiden vaikutukset ovat muun muassa rahoitusmarkkinoille. Uusien teknologiainnovaatioiden voidaan katsoa tuovan suuria mahdollisuuksia, mutta myös olevan suuri riski yrityksille, jotka eivät pysty uudistamaan liiketoimintamallejaan. Siirtymäriskeihin lasketaan myös markkina- ja maineriskit, jotka koskevat esimerkiksi asiakkaiden muuttuneita kulutustapoja ja tottumuksia. Siirtymäriskien ominaispiirre on se, että niitä on hyvin vaikea ennustaa.

Kirkon eläkerahasto kartoitti myös siirtymäriskejä ilmastoanalyysissään. Kriittisimpien siirtymäriskien voidaan katsoa koskevan energiantuotantoa sekä fossiilisten polttoaineiden parissa toimivia yrityksiä. Energiantuotannon näkökulmasta on merkityksellistä, onko tulevaisuuden energia tuotettu uusiutuvalla energialla (vihreä) vai fossiililla polttoaineilla (ruskea). Fossiilisia polttoaineita omistavat yritykset puolestaan voivat huomata omaisuutensa arvon putoavan vähähiiliseen talouteen siirtymisen takia. Taulukossa 5 on vertailtu eläkerahaston omistuksia molemmista näkökulmista vertailuindeksiin³. Energiantuotanto-sarake näyttää "vihreän" ja "ruskean" energiantuotantokapasiteetin salkkutasolla, kun taas Reservit-sarake näyttää fossiilisia polttoaineita omistavien yritysten osuuden.

Taulukko 5.

	Energiantuotanto				Reservit	
	Vihreä tuotantokapasiteetti (%)	Muutos vs. 2020 (%)	Ruskea tuotantokapasiteetti (%)	Muutos vs. 2020 (%)	Fossiilisia polttoaineita omistavat yritykset (%)	Muutos vs. 2020 (%)
Sijoitussalkku	35,6 %	- 3,2 %	27,7 %	- 4,2 %	0,6 %	+ 3,5 %
Vertailuindeksi	27,0 %	+ 4,2 %	50,1 %	+ 5,9 %	5,2 %	+ 8,4 %

² Todennäköinen ja huonoin skenaario perustuvat IPCC-ilmastopaneelin viidennessä arviointiraportissa käytettyihin RCP 4,5- ja RCP 8,5 -skenaarioihin.

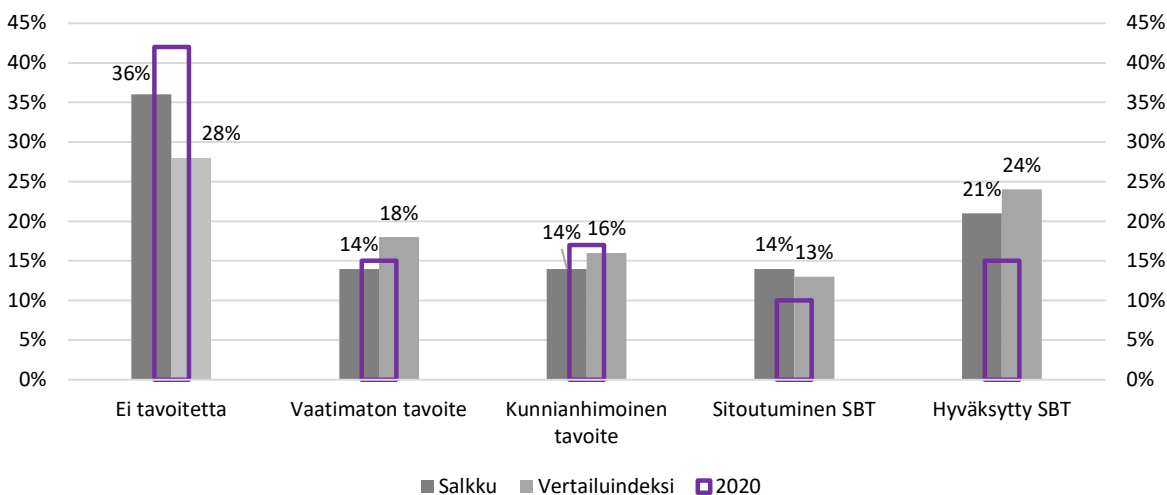
³ Eläkerahaston vertailuindeksi koostuu kuudesta korkoindexistä ja kuudesta osakeindexistä, joiden painot on määritelty sijoitussuunnitelmassa. Ilmastoanalyysissä ei ole huomioitu valtionlaina- tai rahamarkkinaindeksejä. Tämän lisäksi indeksirahastoja on käytetty joidenkin indeksien omistusten estimoinnissa.

Kirkon eläkerahaston salkusta löytyy huomattavasti vähemmän energiantuottajia vertailuindeksiin verrattuna. Tämän lisäksi näiden salkkuyhtiöiden energiatuotantokapasiteetti perustuu enemmän vihreään energiaan verrattuna vertailuindeksiin. Eläkerahaston vihreän tuotantokapasiteetin osuus on kuitenkin hieman laskenut viime vuoden aikana, samalla kun vertailuindeksillä sama luku on kasvanut. On kuitenkin syytä huomata, että samalla myös ruskean tuotantokapasiteetin osalta Kirkon eläkerahaston osuus on pienentynyt, kun taas vertailuindeksillä sama luku on kasvanut. Myös fossiilisia polttoaineita omistavia yrityksiä eläkerahastolla on huomattavasti indeksiä vähemmän, mutta niiden osuus on hieman kasvanut viime vuoteen verrattuna. Tämän analyysin perusteella riskit ovat olemassa, mutta ne ovat kooltaan vertailuindeksiä pienemmät. Eläkerahaston tulee erityisesti varmistaa, että sen omistusten tulevaisuuden energiantuotanto kohdistuu kasvavissa määrin vihreään energiaan ja toisaalta vähentää omistuksia etenkin korkeapäästöisiä polttoaineita omistavissa yrityksissä. Nämä tavoitteet on tunnustettu Kirkon eläkerahaston ilmastostrategiassa ja työkaluna käytetään poissulkemista, ilmastoratkaisuja ja vaikuttamista.

Ilmastoanalyysin lisäksi eläkerahasto tekee salkkuseulonnan kahdesti vuodessa; seurattavina kriteereinä ovat esimerkiksi kivihiihikaivostoiminta ja fossiilisten polttoaineiden tuottajat. Viimeisimmässä seulonnessa ei löydetty yhtään yritystä, jonka liikevaihdosta yli 25 % muodostuu kivihiihikaivostoiminnasta. Seulonnan yhteydessä kartoitettiin myös kansainvälisten ympäristönormien rikkojat, joita eläkerahaston salkusta ei löytynyt. Seuraavan seulonnan yhteydessä liikevaihtorajoitteita fossiilisten polttoaineiden osalta tullaan kiristämään 15 prosenttiin uuden ilmastostrategian mukaisesti.

Toinen näkökulma riskien määrittämiseen on tarkastella yritysten ilmastotavoitteita, joiden avulla voidaan arvioida, kuinka hyvin yritysten strategiat ovat linjassa kansainvälisten ilmastotavoitteiden kanssa, ja mitkä ovat niiden valmiudet reagoida ilmastonmuutokseen. Yrityksiä tulee kannustaa asettamaan Science Based Targets -aloitteen (SBT) mukaisia tavoitteita, jotka ovat nimensä mukaisesti tieteeseen perustuvia ja Pariisin ilmastosopimuksen mukaisia. Yrityksen ilmastotavoitteiden vajavaisuuden voidaan katsoa lisäävän erityisesti pitkän aikavälin riskejä. Kuvassa 4 on vertailtu eläkerahaston vuoden 2021 omistuksia suhteessa vertailuindeksiin, sekä havainnollistettu edellisen vuoden vastaava luku.

Kuva 4.

Kirkon eläkerahaston salkusta löytyy vielä merkittävä määrä yrityksiä ja liikkeeseenlaskijoita, joilta puuttuvat ilmastotavoitteet. Lisäksi yrityksiä, jotka ovat sitoutuneet tai hyväksyttäneet SBT:n mukaiset tavoitteet, on vertailuindeksiä vähemmän. Eläkerahastolla on vertailuindeksiä enemmän pieniyhtiöitä, mikä selittää ainakin

osan tavoitteiden erosta. On kuitenkin syytä huomata, että vuoteen 2020 verrattuna tieteeseen perustuvia päästötavoitteita asettaneiden ja niiden asettamiseen sitoutuneiden yritysten osuus on kasvanut merkittävästi. Tämä kuvaa erityisesti koko sijoitusmarkkinalla tapahtuvaa kehitystä. Eläkerahasto kannustaa varainhoitajia käyttämään resursseja yhä enemmän yritysten ilmastostrategioiden arviointiin, sillä tavoitteiden puuttumisen tai vajavaisuuden voidaan katsoa nostavan salkun ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä. Kirkon eläkerahasto tekee tätä vaikuttamistyötä myös CDP:n hallinnoiman Science Based Targets -kampanjan kautta.

Yritysten ilmastostrategian arvioinnin lisäksi ISS ESG on kehittänyt Carbon Risk Rating -arvosanan (CRR, mitta-asteikko 0–100, 100 ollessa paras arvosana), joka pyrkii kokonaisvaltaisesti arvioimaan yritysten valmiuksia toimia vähähiilissä ympäristössä. CRR on luonteeltaan eteenpäin katsova, minkä vuoksi se täydentää hyvin esimerkiksi perinteisiä ainoastaan nykyhetken perustuvia hiilijalanjälkilaskelmia. Kirkon eläkerahaston sijoitussalkun CRR on marginaalisesti vertailuindeksiä paremmalla tasolla. Sekä eläkerahaston että vertailuindeksin keskimääräinen CRR-arvosana (eläkerahasto 53, vertailuindeksi 52) on parantunut viime vuodesta huomattavasti (eläkerahasto 37, vertailuindeksi 37). Eläkerahaston tulee seurata varsinkin salkun suurimpien hiilijalanjäljen omaavien yritysten CRR-arvosanaa ja tarvittaessa käydä keskustelua salkunhoitajien kanssa.

Käsiteltäessä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia, on tärkeää huomioida, että Kirkon eläkerahasto sijoittaa pääosin ulkoisten varainhoitajien kautta. Eläkerahasto ei siis lähtökohtaisesti analysoi yksittäisiä yrityksiä, vaan riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen tapahtuu pääasiassa sijoitusstrategia- ja rahastotasolla. Sijoitusstrategiatasolla riskien ja mahdollisuuksien voidaan katsoa liittyvän varainhoitajien ilmastonmuutososaamiseen sekä eläkerahaston kykyyn arvioida varainhoitajien ilmastonmuutososaamista riittävällä tasolla. Vuoden 2021 syksyllä eläkerahasto lähetti osake-, korko-, reaaliomaisuus- ja absoluuttisen tuoton sijoitusten varainhoitajille erillisen ilmastokyselyn, jolla selvitettiin varainhoitajien kykyä ja resursseja arvioida ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä ja mahdollisuuksia.

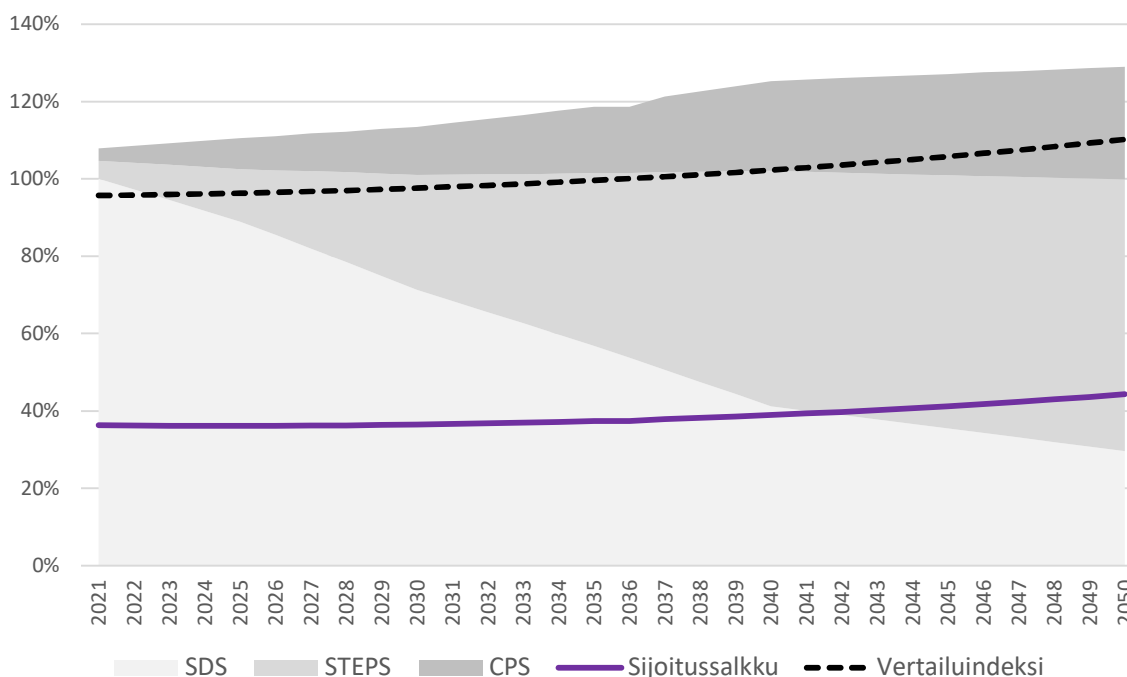
Ilmastonmuutos tuo sijoittajalle myös mahdollisuuksia. Kirkon eläkerahasto pyrkii hyödyntämään ilmastonmuutoksen tuomia mahdollisuuksia varsinkin sijoituksilla ilmastoratkaisuihin. Vihreät teemasijoitukset auttavat rahoittamaan siirtymistä vähähiilisempään talouteen, ja ne vaikuttavat suoraan tämänhetkisiin päästöihin. Sijoitusmahdollisuuksia löytyy eri markkinoilta ja omaisuusluokista, kuten kestävä kehitys teemarahastoista, uusiutuvan energian projekteista, vihreistä joukkovelkakirjalainoista ja metsäsijoittamisesta.

Skenaarioanalyysi

Skenaarioanalyysin avulla analysoidaan Kirkon eläkerahaston salkun nykyisiä sekä mahdollisia tulevia päästöjä ja verrataan niitä Kansainvälisen energiajärjestön (IEA) ilmastoskenaarioihin vuoteen 2050 saakka. Tarkastelussa on huomioitu IEA:n Sustainable Development Scenario (SDS), Stated Policies Scenario (STEPS) sekä Current Policies Scenario (CPS). Kestävä kehitys mukainen SDS on skenaarioista tiukin, ja sen katsotaan johtavan alle 1,8°C lämpenemiseen 66 % varmuudella. STEPS heijastelee valtioiden tämänhetkistä sekä suunniteltua tulevaisuuden politiikkaa, kun taas CPS olettaa, etteivät valtiot tee muutoksia tämänhetkiseen energiapolitiikkaansa. Sekä STEPS että CPS johtavat selkeästi SDS-skenaariota suurempaan lämpötilojen nousuun.

Skenaarioanalyysi kattaa likvidit osake- ja yrityslainasijoitukset. Tulevia päästöjä arvioidaan yhdistelemällä tietoja yrityksen markkinaosuuksista sekä toimialan odotetusta päästökehityksestä. Analyysi huomioi myös yritysten päästövähennystavoitteet. Skenaarioanalyysi on tehty yhteistyössä ISS ESG:n kanssa ja sen tulokset on havainnollistettu kuvassa 5.

Kuva 5.

Tuloksien perusteella Kirkon eläkerahaston osake- ja yrityslainasalkku on linjassa STEPS ja CPS-skenaarioiden kanssa vuoteen 2050 asti, mutta ylittää SDS:n mukaisen päästöbudjetin vuonna 2042. Sektoritasolla päästöbudjetit ylittyvät 2050 mennessä esimerkiksi sähköntuotanto- ja paperitoimialoilla, kun taas esimerkiksi vakuutusyhtiöiden ja pankkien osalta ollaan selvästi alle vuoden 2050 budjetin.

ISS ESG:n analyysin perusteella portfolio on linjassa 1,8 °C lämpenemisen kanssa vuoteen 2050 mennessä, kun taas vertailuindeksillä sama luku on 3,1 °C. Kirkon eläkerahaston tulos tässä suhteessa on hieman parantunut (vuonna 2020 1,9 °C), kun taas vertailuindeksillä hieman huonontunut (vuonna 2020 2,9 °C). Eläkerahaston tulee kiinnittää päästöihin huomiota koko salkun tasolla, kehittää salkkua ja kannustaa yhtiöitä muutokseen, jotta tulevaisuuden päästöt saataisiin matalammille tasoille.

Ilmastoskenaarioanalyysin yhteydessä on tärkeää huomioida, että analyysi on hyvin herkkä sekä skenaarioiden oletuksille että tulevien päästöjen estimoinnille. Lähestymistapojen kehittyessä laskelmien laatu paranee, jolloin skenaarioanalyysin tuloksia voidaan mahdollisesti tuoda selkeäksi osaksi sijoituspäätöksentekoa.

7.2.3 Riskienhallinta

ESG-asiat, johon myös ilmastonmuutokseen liittyvät asiat kuuluvat, ovat osa Kirkon eläkerahaston laajempaa riskienhallintasuunnitelmaa. Riskienhallintasuunnitelman mukaisesti ESG-riskejä seurataan kahdella tasolla; varainhoitajittain sekä sijoituskohteittain. Tällä hetkellä ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä tunnistetaan ja hallinnoidaan eläkerahastossa seuraavilla tavoilla:

- Tekemällä puolivuositista **salkkuseulontaa**, jossa ulkoinen palveluntarjoaja seuloa likvidejä osake- ja korko-omistuksia kahdesta näkökulmasta. *Normiperusteisessa seulonassa* tarkoituksena on selvittää, löytyykö sijoitussalkusta ympäristöön liittyvien kansainvälisten normien rikkojia. Lisäksi *toimialaperusteisessa seulonassa* selvitetään omistukset, joiden liiketoiminta perustuu kivihiiikaivostoimintaan tai fossiilisiin polttoaineisiin. Molempien seulontojen osalta Kirkon eläkerahasto on tarvittaessa yhteydessä varainhoitajiin. Eläkerahasto osallistuu lisäksi palveluntarjoajan välityksellä vaikuttamiskeskusteluihin, jotka kohdistuvat normiperusteisessa seulonassa esiin tulleisiin vakaviin ympäristönormirikkomuksiin, jotta seulonassa tunnistettuja riskejä voidaan paremmin arvioida ja hallita.
- Osallistamalla **ennakoivaan teemavaikuttamiseen** ulkoisen asiantuntijan kanssa. Tällä hetkellä Kirkon eläkerahasto on mukana esimerkiksi Kestävä metsä ja rahoitus -vaikuttamishankkeessa, joka keskittyy metsän arvoketjun ilmastovaikutuksiin.
- Käymällä **aktiivista vuoropuhelua varainhoitajien kanssa**. Eläkerahasto pyrkii tuomaan esiin omia tavoitteitaan ilmastonmuutostyön osalta ja vaikuttamaan näin varainhoitajien toimintaan. Eläkerahaston aloitteesta varainhoitajat ovat esimerkiksi kiristäneet poissulkukriteerejään kivihiiikaivostoimintaan ja fossiilisiin polttoaineisiin liittyen. Varainhoitajat myös tuottavat vastuullisuusanalyysejä salkuistaan, jota eläkerahasto käyttää osana riskienhallintaa. Lisäksi salkunhoitajatapaamisissa käydään säännöllisesti keskustelua rahastojen hiilijalanjäljestä sekä ilmastovaikutuksista.
- Vuosittaisen varainhoitajien **ESG-kyselyn** avulla eläkerahasto arvioi varainhoitajien osaamista ilmastonmuutokseen liittyvissä asioissa. ESG-kyselyn palautekeskustelujen tavoitteena on saada varainhoitajat parantamaan käytäntöjään esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyvän raportoinnin osalta sekä tekemään aktiivisempaa vaikuttamistyötä salkkuyritysten kanssa.
- **Tapaamalla suoraan yrityksiä** ja kannustamalla niitä asettamaan ilmastotavoitteita ja raportoimaan kattavammin ilmastonmuutostyöskentelystään. Yritysten parempi ilmastoraportointi auttaa sijoittajia arvioimaan riskejään yhä kattavammin.
- **Osallistamalla sijoittaja-aloitteisiin**, joiden tavoitteena on mahdollisimman laajalla ja vaikutusvaltaisella omistajapohjalla vaikuttaa yritysten toimintatapoihin, tai vaikuttaa laajemmin sijoitustoimialaan ja päätöksentekijöihin ilmastonmuutostavoitteiden edistämiseksi. Osallistuminen sijoittaja-aloitteisiin auttaa sekä riskien tunnistamisessa että niiden hallinnassa. Kirkon eläkerahasto on mukana IIGCC, CDP, Paris Aligned Investment Initiative Net Zero sekä Climate Action 100+ aloitteissa.
- **Varmistamalla, että henkilökunnalla on tarvittava tietotaso** ilmastonmuutokseen liittyen. Tämä toteutuu esimerkiksi osallistamalla aktiivisesti alan seminaareihin, lukemalla alan kirjallisuutta ja tutkimuksia sekä erilaisten koulutuksien kautta.
- **Seuraamalla rahastojen hiilijalanjälkeä ja ympäristöön liittyviä ESG-arvosanoja** suoraan salkunhoitojärjestelmästä. Salkunhallintajärjestelmän ESG-osion avulla pystytään tarvittaessa reagoimaan nopeasti muuttuneisiin riskitekijöihin.
- Tekemällä **ilmastoanalyysin** kerran vuodessa yhteistyössä ISS ESG:n kanssa yhteistyössä, mikä antaa hyvät työkalut identifioida kaikista keskeisimpiä riskikeskittyviä sekä tarvittaessa tehdä strategiamuutoksia sijoitussalkussa.

7.2.4 Mittarit ja tavoitteet

Kirkon eläkerahastolla on käytössä useita mittareita ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien ja mahdollisuuksien arvioinnissa. Taulukossa 6 on käyty tarkemmin läpi käytettyjä mittareita.

Taulukko 6.

Mittari	Lähde	Kohde	Frekvenssi
Hiilijalanjälki (sisältäen attribuutio- ja toimialaperusteiset laskelmat)	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Energiantuotannon vihreä / ruskea osuus tuotantokapasiteetista	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Fossiilisten polttoaineiden omistukset ja niistä mahdollisesti muodostuvat päästöt	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Yritysten ilmastonmuutosstrategian arviointi	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Carbon Risk Rating, jolla pyritään arvioimaan yritysten tulevaisuuden valmiutta toimia vähähiilisessä yhteiskunnassa	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Yritysten ja salkun fyysiset riskit ja niiden hallinnointi	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja yrityslainastrategiat)	Vuosittain
Ympäristöön liittyvät normirikkomukset	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja korkostrategiat)	Puolivuosittain
Kivihiihikaivostoimintaa tai fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää liiketoimintaa harjoittavien yritysten osuus salkusta	ISS ESG	Kokonaissalkku (osake- ja korkostrategiat)	Puolivuosittain
Hiilijalanjälki	MSCI	Rahastokohtainen	Jatkuva
Ympäristöön liittyvä ESG-arvosana	MSCI	Rahastokohtainen	Jatkuva
Vaikuttavuusmittarit* ja vastuullisuusanalyysi	Varainhoitajat	Rahasto/ mandaattikohtainen	Jatkuva
Vaikuttamistapausten tulokset	ISS, Sustainalytics, KER	Yrityskohtainen	Jatkuva
ESG-kyselyjen vastaukset ja pisteytykset	KER	Rahasto/ mandaattikohtainen	Vuosittain

*Varainhoitajien vaikuttavuusmittaustavat vaihtelevat, eivätkä siten ole yhdistettävissä keskenään. Kirkon eläkerahaston tavoitteena on tulevaisuudessa tuoda myös salkkutason vaikuttavuusmittareita osaksi riskienhallintaa.

Hiilijalanjälki

Vuonna 2021 Kirkon eläkerahasto käytti hiilijalanjäljen laskentaan ulkoista palveluntarjoajaa ISS ESG:tä. Hiilijalanjälki laskettiin erikseen likvideille osake- sekä yrityslainasijoituksille. Taulukossa 7 on käyty läpi eläkerahaston likvidin osake- ja yrityslainasalkun, sekä niiden vertailuindeksien absoluuttiset päästöt.

Taulukko 7.

	Raportoivat omistukset (%)	Scope 1 ja 2 (tCO ₂ e)	Scope 1,2 ja 3 (tCO ₂ e)
Osakesalkku	82,1 %	29 381	378 089
Vertailuindeksi	86,0 %	75 496	536 124
Yrityslainasalkku	87,2 %	16 660	126 159
Vertailuindeksi	90,8 %	28 859	221 978

Scope 1 -päästöillä viitataan yritysten toiminnasta suoraan aiheutuviin päästöihin. Scope 2 -päästöillä puolestaan viitataan epäsuoriin päästöihin, jotka aiheutuvat yrityksen energian ja sähkön käytöstä. Myytyjen tuotteiden loppukäytöstä sekä tavaroiden ja palvelujen hankinnasta aiheutuvia päästöjä kutsutaan välillisiksi päästöiksi ja niitä kuvataan Scope 3 -päästöillä. Scope 3 -päästöjen estimointi on erittäin vaikeaa, joten niiden lukua voidaan pitää ainoastaan suuntaa antavana.

Lisäksi eläkerahasto seuraa rahastojen raportointiasteita – mitä korkeampi sijoituskohteiden raportointien tietojen kattavuus, sitä tarkempi hiilijalanjälkiluku. Mikäli yritys ei ole raportoinut hiilijalanjälkeään, on sen päästöt arvioitu ISS ESG:n mallin avulla, joka huomioi satoja eri muuttujia.

Kirkon eläkerahaston absoluuttiset päästöt ovat selkeästi vertailuindeksiä pienemmät sekä osake- että yrityslainasijoitusten osalta. Ero sekä osakkeissa että yrityslainoissa vertailuindeksiin verrattuna johtuu pääasiassa alipainosta energia- ja yhdyskuntapalvelusektorilla, sekä yritysvallinnasta perusteollisuussektorilla. Kirkon eläkerahaston salkkuyhtiöiden raportointiaste on hieman vertailuindeksiä pienempi, mikä johtunee suuremmasta pienyhtiöiden osuudesta.

Taulukko 8.

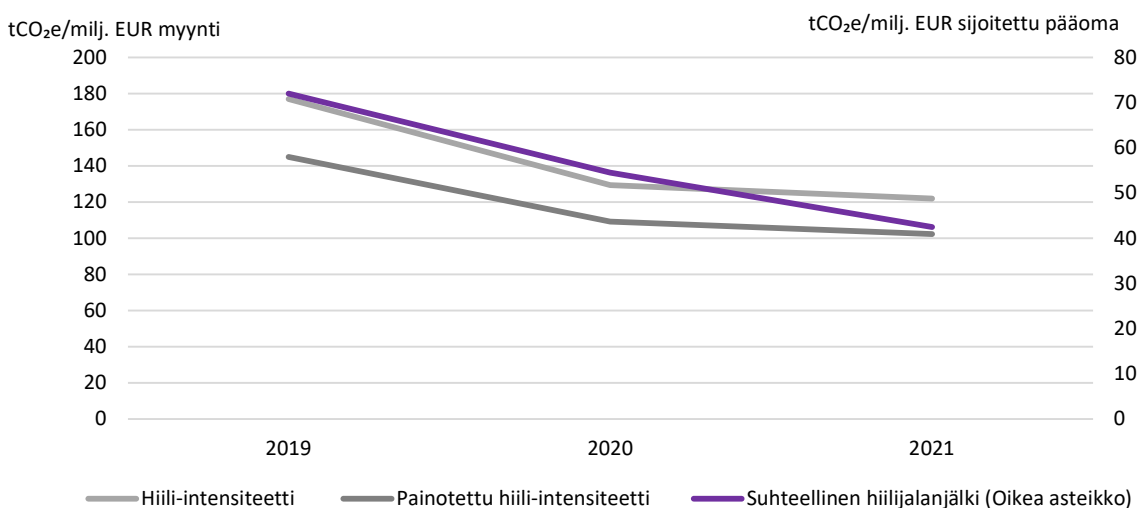
	tCO ₂ e/milj. EUR sijoitettu pääoma		tCO ₂ e/milj. EUR myynti			
	Suhteellinen hiilijalanjälki	Muutos vs. 2020 (%)	Hiili-intensiteetti	Muutos vs. 2020 (%)	Painotettu hiili-intensiteetti	Muutos vs. 2020 (%)
Osakesalkku	35,67	-10,1 %	108,98	+5,4 %	98,39	-6,7 %
Vertailuindeksi	91,66	-8,5 %	258,96	+8.1 %	227,10	+1,6 %
Yrityslainasalkku	64,08	-36,6 %	154,64	-19,9 %	114,34	-5,6 %
Vertailuindeksi	111,00	-30,1 %	259,00	-5,2 %	194,40	+8,9 %
YHTEENSÄ	42,49	-22,1 %	122,02	-5,7 %	102,22	-6,4 %
Vertailuindeksi	97,37	-15,8 %	258,98	+4,7 %	217,45	+2,5 %

Taulukossa 8 avataan suhteellisia päästölukuja ja miten ne vertautuvat edelliseen vuoteen. Suhteellisia päästöjä voidaan laskea vertailemalla päästöjä joko sijoitettuun pääomaan tai yritysten myyntiin. Sijoitettuun pääomaan verrattaessa päästöt jaetaan sijoittajan salkun koolla. Yritysten myyntiin suhteutettua lukua seurataan pääasiassa painotetun hiili-intensiteettiluvun muodossa (engl. weighted average carbon intensity), joka on myös TCFD:n suosittama tapa raportoida hiilijalanjälki. Luku indikoi rahaston sijoituskohteiden hiilidioksidipäästöt tonneissa, suhteessa miljoonan euron myyntiin (tCO₂e/€M Sales). Luku huomioi sijoituskohteiden painot rahastossa ja on vertailukelpoinen osake- ja yrityslainarahastojen välillä. Hiili-intensiteetti puolestaan huomioi sijoittajan omistussuuden yrityksessä, mutta ei sen painoa rahastossa.

Kirkon eläkerahaston osake- ja yrityslainasalkun suhteelliset päästöt ovat merkittävästi pienemmät verrattuna vertailuindeksiin, ja vuoteen 2020 verrattuna sekä osake- että yrityslainasalkun suhteellinen hiilijalanjälki on pienentynyt. Varsin merkittävää hiilijalanjäljen pienentyminen on yrityslainasalkun osalta. Hiili-intensiteettilukujen perusteella osakesalkun lukemat ovat hieman ristiriidassa. Osakesalkun hiili-intensiteetti on noussut, kun taas painotettu hiili-intensiteetti on laskenut lähes seitsemän prosenttia. Yrityslainasalkun osalta molemmat hiili-intensiteettiluvut ovat pienentyneet merkittävästi.

Kirkon eläkerahasto on tehnyt ilmastoanalyysin ISS ESG:n kanssa vuodesta 2019 lähtien. Kuvassa 6 on käyty läpi yli ajan Kirkon eläkerahaston suhteelliset päästöluvut yli ajan.

Kuva 6.

Absoluuttinen hiilijalanjälki vaihtelee merkittävästi sektoreittain. Käytännössä muutama toimiala vastaa sijoitussalkun hiilidioksidipäästöistä kohdemarkkinasta riippumatta. Suuripäästöisiä toimialoja ovat erityisesti yhdyskuntapalvelut, perusteollisuus- ja energiatoimiala. Pienimmät päästöt tulevat IT-, tietoliikenne- ja rahoitussektorilta. Kuvassa 7 on esitetty, miten päästöt jakautuvat eri toimialasektorien kesken Kirkon eläkerahaston sijoitussalkussa.

Kuva 7.

